

ONZE VOGELS

42e jaargang no. 12, december 1981

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt,
J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh.M. van Pelt, D.J. Prinsen en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouweeweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (06170) 29 68.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Evertsenlaan 62,
3843 EM Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2566 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend: 08.00 tot 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (05100) 6 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in Nederland woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het buitenland woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 550,—, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 42,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wilt ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIALCLUBS

Het lidmaatschap van de specialclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47
Contributie f 22,50 per jaar, entree f 5,—

Gras- en Grote parkieten

J.M. Lupsan, Mosterdhof 168,
6931 AS Westervoort, telefoon (08303) 87 80
Entree f 5,—.

Insecten- en vruchtenetende vogels

P.J. van Damme, Molenwater 61,
4331 SE Middelburg, telefoon (01180) 1 30 97
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58
Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Aurioliaan 88,
3527 EX Utrecht, telefoon (030) 93 12 18
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking, bij vooruitbetaling, op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abnomenen OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

ND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere nlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod“.

Vragen over?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Leiden.

KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Troelstrastraat 33, 3535 XL Nijmegen.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis,

St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Meijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. van der Linden, Averbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 25 januari 1982

IN DIT NUMMER

	pag.
Toekans	512
Een jonge roodpoot-suikervogel	513
De Bokmakierie	516
Pietpraat over de Zwitserse Frisé	517
Ren koekoek	519
Het wel en wee van het kweekseizoen	521
Passe-partout, bof of sof!	522
Diamantvink mutant	525
Kerstpuzzel, klein jantje kraakt broekzak	526
Mijn kweekervaringen met enkele Afrikaanse prachtvinken	527
Blauw, blauw en blauwfaktor	530
Vogelliefde	530
Kweken met vinken	531
Caiques-Pionites	532
Waterslager	534
Blik op '82: Floriade-jaar	536
Gewone wederik	537
De volière van de maand	538
De galapagosduif	540
Op glad ijs	541
Nogmaals saffraanvinken	542
Korte berichten	543
Boekbespreking	545
Vraag en aanbod	546
Inhoudsopgave jaargang 1981	555

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
CéDé vogelvoerders bv	518
Harteveeld Hoos & Heijermans bv	520
Kasper Faunafood	524
Van Wijngaarden, Inter. Hobby-Boekhandel	526
Fauna metaalwaren	537
Fish and Birdshop, F. Kaal	538
Edelchemie Panheel, R. Niemeijer	539
Wolro luchtreiniging	544
CéDé eivoeders	545
Janssen Prints	547
Fauna metaalwaren	548
Sabri Pet supplies	549
G.J. van Gelder, W. Rouppe van der Voort	550
N.B.v.V. Boeken-service	551
Fauna	552
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Zoo park, Orni-Mondo, F. Thijssen Mill, Voltontronics	553
Rein v.d. Veen, Animal, 404, Kleine advertenties	554
Witte molen	556

Foto voorplaat: Toekan

Vogelpark Walsrode/Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

De Familie Ramphastidae bevat vijf geslachten en vier ondergeslachten. Met elkaar zijn er eenenveertig soorten en zeventachtig rassen die allemaal in Zuid Amerika leven. Het zijn schitterend gekleurde vogels met enorme, samengedrukte snavels waarvan de bovenrand gebogen is en uitloopt in een naar beneden gebogen punt terwijl de snijkanten gegolfd en gezaagd zijn. Hun tong is lang, afgeplat en franje of veelvormig en bij sommige soorten bereikt hij een lengte van vijftien centimeter. Hun poten zijn zwaar en voor het klimmen ingericht. De vleugels zijn kort en afgerond en met uitzondering van de leden van het geslacht **Ramphastos**, zijn hun staarten lang en wigvormig.

Zij leven vrijwel alleen in de bomen, zijn bijzonder actief en beweeglijk en ondanks hun betrekkelijk korte vleugels zijn het snelle en hoge vliegers. Zij komen alleen bij hoge uitzondering op de grond en daar bewegen zij zich vrij hulpeloos voort met onhandige korte sprongen en als ze zich met voedsel volgepropt hebben, lijkt het of ze er moeite mee hebben om op te vliegen. Hun stemgeluid is verschrikkelijk schel maar ze kunnen ook zacht ratelende geluiden produceren, die aan het gesnor van een poes denken en tevredenheid of plezier schijnen uit te drukken.

Het voornaamste voedsel van alle soorten is fruit en in de vrije natuur leggen ze een uitgesproken voorkeur aan de dag voor de droge vezelige vruchten van allerlei soorten van Ficus en palmen. De vruchten worden in hun geheel ingeslikt en de pitten worden later uitgebraakt. In de slaap- of broedholten van Toekans heeft men vaak een dikke laag van dergelijke uitgebraakte pitten aangetroffen. Ze eten ook hoeveelheden van grote insecten en kleine reptielen en andere gewervelde dieren

die ze te pakken kunnen krijgen en roven ook eieren uit de nesten van andere vogels. Waarschijnlijk worden jonge Toekans gedurende de eerste levensdagen hoofdzakelijk met dierlijk voedsel gevoerd.

De enorme snavels, die er zo onbeholpen en zwaar uitzien, zijn in werkelijkheid licht. Ze bestaan slechts uit een dunne buitenlaag, die een netwerk van heel licht en sponsachtig, ruitvormig kraakbeen omspant. Het gebruik van deze snavels wordt duidelijk wanneer men de voedingsgewoonten nader bestudeert. De zaagranden maken het de vogel mogelijk het voedsel stevig vast te pakken en de grote lengte van de snavel vergemakkelijkt het plukken van vruchten van de uiteinden van dunne twijgjes en takken, terwijl de vogel op de stevige takken kan blijven zitten, die onder zijn gewicht doorbuigen. Ook hebben de vogels voordeel van de geweldige afmetingen en schitterende kleuren van hun snavel als ze de nesten van andere vogels plunderen, want zelfs kleine roofvogels aarzelen om een Toekan aan te vallen of binnen het bereik van zijn vervaarlijke snavel te komen.

Ieder voorwerp dat te groot is om zo maar in zijn geheel in te slikken wordt in de punt van de snavel bewerkt tot dat het zo samengeplet en gekneust is dat het in de wijde keel kan verdwijnen. Kleine vogels worden soms onder een poot vastgeklemd terwijl de vleugel- en staartpennen worden uitgetrokken, maar vaker worden ze in de punt van de snavel vastgehouden en krachtig tegen een tak geschuurd totdat de veren verwijderd en de beentjes gekraakt zijn. Daarna wordt de kop achterover gegooid, de snavel wijd geopend en glijdt de prooi door de keel naar beneden. Water scheppen ze met de ondersnavel op als ze willen drinken en ze laten het daarna in hun keel lopen.

Zoals is opgemerkt komen Toekans hoogst zelden op de grond en ze geven er de voorkeur aan te drinken en te baden in water dat zich heeft verzameld in de vork van een dikke stam. Tijdens grote droogte gaan ze echter op een overhangende boomtak zitten en scheppen ze het water van de oppervlakte van een poel of rivier en ook hier bewijst hun lange snavel goede diensten.

een jonge roodpoot-suikervogel

(Cyanerpes cyaneus)

Over de huisvesting is eigenlijk weinig te vertellen, het stel roodpoot-suikervogels zit in een broedkooi van 80x40x40 cm, met enkele zitstokken op verschillende hoogte. Ze hebben het daar kennelijk goed naar hun zin, misschien ook wel omdat deze kooi 'gestoffeerd' is met een tweetal klim-op-plantjes, die vreemd genoeg dagelijks keurig schoongehouden worden en werkelijk elk vuiltje wordt nauwkeurig verwijderd. Hoe oud de vogels zijn is moeilijk te zeggen, maar de man heb ik al drie jaar (en was bij aankoop al volwassen) en de pop kocht ik begin dit jaar, maar deze was ook al een paar jaar in het bezit van de vorige eigenaar.

De voeding die normaal gegeven wordt is het volgende: Zacht fruit, voornamelijk peer, weinig banaan en soms een stukje tomaat, Liga-koek, geweekt in honingwater, geknipte witte meelwormen en fruitvliegen. Daarnaast 's morgens een oplossing van melkpoeder (Lactolac M), druivensuiker en rietsuiker met een kleine toevoeging van mineralen (Pecutrin).

's Avonds wordt een oplossing gegeven van honing, druivensuiker en vitamine (A-D3). Daarnaast is er altijd weer (Tovo) en Claus bruin in de kooi

te vinden, maar dit laatste wordt wel iets fijn gemaakt.

Boeken waar inlichtingen over deze vogelsoort in staan zijn er niet, de gegevens houden meestal op bij de beschrijving van de kleuren én het feit dat de man 's zomers blauw en 's winters groen is, maar dat verschijnsel wil nogal eens wat moeilijkheden geven omdat de complete rui in de lente meestal nooit voor 100% volledig is, zodat er altijd nog wel enkele groene veertjes aanwezig zijn tussen het blauw. Ook dit jaar was dat weer het geval maar toen de pop be-

paalde 'zwangere verschijnselen' begon te vertonen die elke goed oplettende vogelliefhebber wel bekend zijn én de pop begon te slepen met elk veertje of pluusje dat maar in de kooi te vinden was werd er natuurlijk meteen een nestbakje opgehangen. Een model werd nergens beschreven en vandaar dan op de gok een bakje van 10 x 10 x 4 cm, waarin wat hooi was gelegd. Los in de kooi nog wat uitgeplozen touw en al binnen een paar minuten bleek dat de gok goed was geweest want de pop begon meteen de binnenkant van dat

foto: Horst Müller

nest te bekleden met dat uitgeplozen touw, wat een hele dag druk werken was want iedere keer werd maar één draadje tegelijk meegenomen en natuurlijk werd er onderweg ook nogal eens wat verloren.

De man bemoeide zich nergens mee en zat vrijwel de hele dag te zingen. Hoogstens werd eens nieuwsgierig in het nest gekeken, maar de pop zorgde er, gelijk een geëmancipeerde vrouw, wel voor dat hij niet de kans kreeg om er ook maar iets aan te vernielen. De snavel wijd open en flink hard 'blazen' was genoeg om hem uit de buurt te houden. De man was overigens op dat moment nog lang niet op kleur, zeg maar ongeveer voor de helft.

Op 9 juni werd het eerste ei gelegd, licht blauwgroen van kleur met roodbruine stippen, voornamelijk aan de stompe kant. De vorm van het ei kan misschien het beste omschreven worden als ovaal, vrij stomp, en de afmetingen waren 17,8 x 13,6 mm. Na twee dagen was het legsel compleet, in totaal drie eieren, en de pop begon te broeden na het tweede ei. Het nest werd alleen verlaten om vlug wat te eten of te drinken en een enkele keer werd ze ook wel door de man gevoerd of deze kwam even op de rand van het nest zitten, maar dát werd lang niet altijd gewaardeerd. Even de snavel open en wat blazen was

voldoende om hem weer te laten vluchten. Opvallend was dat de pop tijdens het broeden weinig interesse had voor fruitvliegen; soms liepen deze ongestoord over de rand van het nest en de pop zat er alleen maar nieuwsgierig naar te kijken terwijl ze toch ruimschoots binnen 'snavelbereik' waren.

Precies volgens de boeken (dat wordt nog wél beschreven) kwam na twaalf dagen het eerste ei uit en de andere twee volgden twee dagen later. De huid van het jong was erg donker, bijna paars, en de eerste twee, drie dagen werd voornamelijk gevoerd met fruitvliegen en kleine stukjes meelwormen.

Natuurlijk werd geprobeerd zo veel mogelijk verschillende insecten te geven, spinnetjes, vliegen, larven van wasmotten, Pincky's, maar we hadden ons beter de moeite kunnen besparen want er werd gewoon niet meer naar omgekeken. Ook de man probeerde nu wat mee te helpen, maar de pop wist hem nog steeds vakkundig op een afstand te houden. Het arme beest kreeg alleen de kans om naar zijn kroost te kijken als de pop zat te eten en dat was een kwestie van lutele seconden.

Vanaf het uitkomen van het eerste jong kwam de pop 's nachts niet meer op het nest en al deze drukte en opwinding was voor de man reden voldoende om twee van de drie jongen

op vakkundige wijze om het leven te brengen. Met een stukje gaas werd de kooi in tweeën gedeeld om tenminste de enig overgebleven nakomeling nog te redden die dan ook de zesde dag geringd werd (2,5 mm).

Al deze veranderingen in de kooi werden door de pop zonder problemen geaccepteerd. Opvallend was ook dat de pop zo omstreeks de zesde of zevende dag wat grotere stukken insecten (geknipte meelwormen en larven van insecten) ging voeren en soms ook wat stukjes fruit. Fruitvliegen werden bijna niet meer gevoerd of gegeten.

De pop wipte voor het voeren altijd eerst enkele keren op de rand van het nest heen en weer, ook al zat het jong met opengesperde snavel te wachten. Wat de betekenis van deze vertoning is, heb ik helaas nergens kunnen achterhalen. Het voeren gebeurt uit de krop, maar vlak voor het uitvliegen van het jong werd ook soms uit de snavel gevoerd.

Veertien dagen na de geboorte verliet het jong het nest, een ongelijk beestje, zonder staart en nog met dons op de kop. De bovenkant is donkergroen, bijna zwart, en de onderkant dof grijsgroen gevlekt. De poten zijn roodbruin en de snavel is zwart en erg kort met een witte rand. Het jong is na het uitvliegen niet meer op het nest teruggeweest en kan ver-

wonderlijk goed vliegen. Opvallend was dat de roep van het jong ná het uitvliegen totaal verschilde van die in de nesttijd. Bekommerde de man zich niet om het roepen van het jong toen deze nog in het nest zat, meteen ná het uitvliegen reageerde de man meteen op het roepende geluid en zat met stukjes fruit in de snavel voor het gaas, dat uit veiligheids-overwegingen nog steeds aanwezig was.

De dag na het uitvliegen begon de pop het nest weer op te knappen, een nest dat overigens nog erg schoon was. De dag daarna zat de pop vrijwel de hele dag op haar nest en voerde het jong bijna niet meer, misschien daardoor begon het jong zelf te drinken van de nektar-drink en snoepte ook wat van het fruit al was het kennelijk nog wel een probleem hoe je een stukje fruit van de punt van de snavel in het keelgat krijgt. Het mislukte tenminste meerdere malen.

Op 12 juli, precies zes dagen na het uitvliegen van het jong, werd weer een ei gelegd dat natuurlijk onbevruucht was omdat de man nog steeds apart zat. Omdat het jong onvoldoende gevoerd werd heb ik niet alleen het nest weggehaald, maar ook het jong twee keer per dag bijgevoerd met stukjes geknipte meelworm of wasmot-larve. Nadat er in totaal drie eieren gelegd waren begon de pop weer normaal te voeren maar dan ga je je toch afvragen of het in de natuur

óók zo is, dat de man zich niet bekommert om de jongen als ze uitgevlogen zijn zodat de pop meteen weer aan een nieuw nest beginnen kan. Mocht dat niet zo zijn, dan kan je je afvragen waarom de pop het jong minder voert en meteen weer eieren gaat leggen en waarom wil de man pas ná het uitvliegen voeren?

Drie weken na het uitvliegen is het jong zelfstandig, al gaat het eten nog vrij onbeholpen. Van de grond wordt beslist niets gegeten of gedronken! Het jong is ook apart gezet en, omdat de pop inmiddels weer veel belangstelling voor de man kreeg ('s nachts slapen ze dicht tegen elkaar, ieder aan een kant van het gaas) werden ze weer bij elkaar gelaten. De pop begon onmiddellijk in een bloempot, waarin wat grashalmen stonden, een nest te maken en daarom werd het oude nest weer opgehangen.

De pop en de man inspekteerden het nest gezamenlijk gedurende één of twee minuten en besloten onmiddellijk er maar samen in te gaan zitten.

Vier dagen later werd weer een ei gelegd, gewoontegetrouw gevolgd door een tweede en een derde. Dan ga je toch wel een beetje twifelen aan al die dure vogelboeken, want daarin staat (soms) dat suikervogels meestal twee eieren leggen en óók meestal maar één nest maken en grootbrengen, maar hoe komen mijn

vogels dan al voor de derde keer aan drie eieren? Heb ik dan van die rare beesten?

De pop heeft deze eitjes trouw bebroed, vijftien dagen lang, maar toen bleken deze onbevruucht te zijn. De man was wel uit voorzorg, bij het begin van het broeden achter zijn gazen schotje gezet, maar het resultaat was helaas niet anders. Teleurgesteld natuurlijk, maar liefst negen eieren, en maar één jong op stok, maar aangezien er nu niet bepaald dagelijks met deze vogelsoort gekweekt wordt tóch geen slecht resultaat. Het jong is op het moment dat dit stukje uit de machine rolt precies drie maanden oud, kerngezond maar nog steeds in nestkleed. Het begin is er in ieder geval.

Eén ding wil ik nog even aan u kwijt. De vogels zijn van mijn dochter, het vele werk dat dit jonge suikervogeltje met zich meebracht werd door haar gedaan en zij verzamelde ook de gegevens voor dit artikel. Dát mag dacht ik óók wel een gezegd worden.

Cees den Hartog

De Bokmakierie

Meindert de Jong

Sorry, beste lezers en lezeressen, ik weet niet of dit de juiste Nederlandse benaming is. Deze struikkluwier heet zowel in het Engels als in het Afrikaans bokmakierie (soms ook bakbakirie genoemd), **Telophorus zeylonus**. De struikkluwieren van het geslacht *Telophorus* hebben alle domicilie in het zwarte werelddeel bezuiden de Sahara. Men onderscheidt tien soorten, alsmede een aantal ondersoorten, die voorkomen in een grote verscheidenheid van habitats. Men kan ze aantreffen in open gebieden met struikgewas tot in dichte wouden, afschoon de meeste soorten de voorkeur geven aan de laatste. De held van ons verhaal preferiert evenwel open gebieden met verspreid staande bosjes, maar ook in de tuinen is hij geen onbekende. Als hij zijn roep laat horen, die klinkt als 'bok-makierie' en waaraan de vogel zijn naam dankt – een zogenaamde onomatopée – zit hij gewoonlijk op een uitstekende tak of andere goed zichtbare uitkijkpost. Doorgaans is het mannetje in gezelschap van zijn eega en gezamenlijk laten ze dan een duet horen. Maar denk vooral niet dat dit de enige geluiden zijn die ons vriendje kan produceren! De alarmroep is een rustig geuit 'tok-tok-tok' of 'krrrr'. Andere roepen zijn 'kokk-wik', 'bokboktsjit', 'pirrepieie-pirre-poeoe' of een opgewekt 'oewit-wit-wit-wit'. Tijdens dit geroep zitten de vogels vrijwel rechtop.

Signalement

Bij de bokmakierie zijn de geslachten

uiterlijk identiek. Het lijkt me overbodig de vogels, die ongeveer 22 cm lang zijn, te beschrijven omdat de afbeeldingen overduidelijk zijn. Bij de

Telophorus Zeylonus

onvolwassen vogels is de kruir groenachtig, zijn de onderdelen geel of groenig bruin en is de keel ook grijs.

In tegenstelling tot de gewone kluwieren vergrijpen de struikkluwieren zich zelden aan jonge vogeltjes. Zij hebben het meer voorzien op allerlei insecten en spinnen, rupsen, kleine hagedissen en kikkers, die ze gewoonlijk van de grond oppikken. Rusten doen ze in struiken en bomen. Het nest is een vrij groot maar stevig bouwsel van droge grassen, dunner takjes en worteldraden en wordt gevoerd met fijner plantaardig materiaal. Dit houdt in dat de bokmakierie een 'buitenbeentje' is, want de overige struikkluwieren van het geslacht *Telophorus* bouwen ondiepe en erg losse 'wiegen'. Ook wordt nog vermeld, dat de bokmakierie vaak aan de buitenkant van het nest groene aspergebladen aanbrengt. Het geheel wordt goed verborgen vervaardigd in een dichte struik of temidden van een wirwar van biezen, doorgaans niet hoog boven de grond. Het broeden duurt twee tot tweeëneenhalve week en als de kindertjes eenmaal ter wereld zijn worden ze door pa en ma van allerlei lekkers voorzien en na een vrijwel eendere of iets langere periode vliegen ze uit.

Tot slot nog even dit: evenals onze koekoek en de wiewaal zijn de meeste van deze struikkluwierer verzot op de dikke harige rupsen, die door de meeste vogels worden vermaad.

pietpraat over de Zwitserse Frisé

door Jan Kuiper

Het is zonder meer aantrekkelijk om juist op dit moment eens met u van gedachten te wisselen over een praktisch onbekend postuurkanarieras, de term 'onbekend' is voor de Zwitserse Frisé zeker van toepassing. Een oud spreukwoord zegt: onbekend maakt onbemind, in de thans heersende Kerstsfeer zou ik zover niet willen gaan. Natuurlijk, het ras is in Nederland vrijwel onbekend, dat alleen daardoor eveneens onbemindheid zou ontstaan waag ik te betwijfelen.

In de loop der jaren heb ik alles bij elkaar zo'n kleine vijftig vogels gezien die als Zwitserse Frisé ingezonden waren, er zat nogal wat verschil in de verschijningsvorm tussen de vogels onderling. Dat is logisch! Waarom? Omdat we in de Zwitserse Frisé een ras bezitten waarvan al jaren een standaardomschrijving bestaat, maar waarvan slechts zeer weinig exemplaren gefokt worden. Ook dat is niet onlogisch, omdat de Zwitserse Frisé een gefrisseerde houdingvogel is moet hij/zij als 'moeilijk' ingeschat worden.

Misschien kunt u zich nog herinneren dat ik vorige maand bij de behandeling van de Scotch schreef dat de africhting en dus de tijdsfactor minstens niet zo belangrijk waren als de afstamming, datzelfde geldt voor de Zwitserse Frisé! De houding van de Scotch is ook de houding van de ZF, voor beide rassen kan derhalve een identieke africhtingsprocedure doorgevoerd worden. Alsof dat al niet moeilijk genoeg is moet de ZF dan ook nog een gave frisering laten zien, hetgeen betekent dat ze ten aanzien van de bevedering kwetsbaarder zijn dan de gladbevederde Scotch. Pffff!

En toch...
Dit ras intrigeert me, om verschillen

de redenen. Zeker in Nederland, maar ook daarbuiten, beschikken we over ruim voldoende materiaal om vogels van dit ras te creëren, het is jammer dat daar hoegenaamd niet bij stil gestaan wordt. Een zorgvuldige beoordeling van de voorgeschreven verschijningsvorm maakt snel duidelijk dat bijvoorbeeld de scotch uitstekend geschikt zou zijn om gebruikt te worden voor de creatie van de ZF, de vereiste frisering kan van een ander ras 'geleend' worden. Voor dit doel zouden geschikt zijn de Noordhollandse Frisé en de Zuidhollandse Frisé, waarschijnlijk is het nog beter om gebruik te maken van een bastaard uit de paring van NH x ZH (of omgekeerd). Dus, de paring van een kwalitatief goede Scotch aan een bastaard uit de paring van NH x ZH biedt een goede opening voor de creatie van de Zwitserse Frisé.

Denk niet dat u er al bent, dat is nog maar het begin! Maar, wel een begin met uitzicht, denk vooral ook niet dat ik een pleidooi houdt voor het vermengen van rassen, niets is minder waar. Wanneer echter een ras als zodanig officiële erkenning geniet, en dat is bij de Zwitserse Frisé aan de orde, dan staat het de individuele fokkers vrij om onderdelen zodanig 'in te vullen' dat vogels ontstaan die voldoen aan het voor dat ras gestelde eisenpakket. De ZF was van het begin en is ook nu nog een mengras, dan is het niet onfatsoenlijk om aan te geven hoe gemengd zou kunnen worden. Kijk, we weten allemaal wat bedoeld wordt als het gaat over b.v. ammoniak, dat is een begrip dat we kennen. Dat ammoniak bestaat uit een verbinding van één deel stikstof met drie delen waterstof (NH₃) interesseert ons nauwelijks in het algemeen. We hebben ook een Zwitserse Frisé, dat begrip komt in standardeisen voldoende uit de verf, dat dit begrip samengesteld is of kan wor-

den uit delen Scotch + delen NH x ZH mag dan niet onbesproken blijven.

Just voor de fokker die zich in zijn/haar hobby helemaal wil 'uitleven' liggen in het onderwerp van bespreking vrijwel onbegrensde mogelijkheden. Het moet erg veel voldoening geven wanneer het lukt om uit verschillende ingrediënten een vogel te creëren die als ZF zeer hoge ogen gooit op een tentoonstelling. Dat is DUS een vogel die de voorgeschreven raskenmerken in ruim voldoende mate laat zien, waar zouden anders de punten vandaan moeten komen, nietwaar?

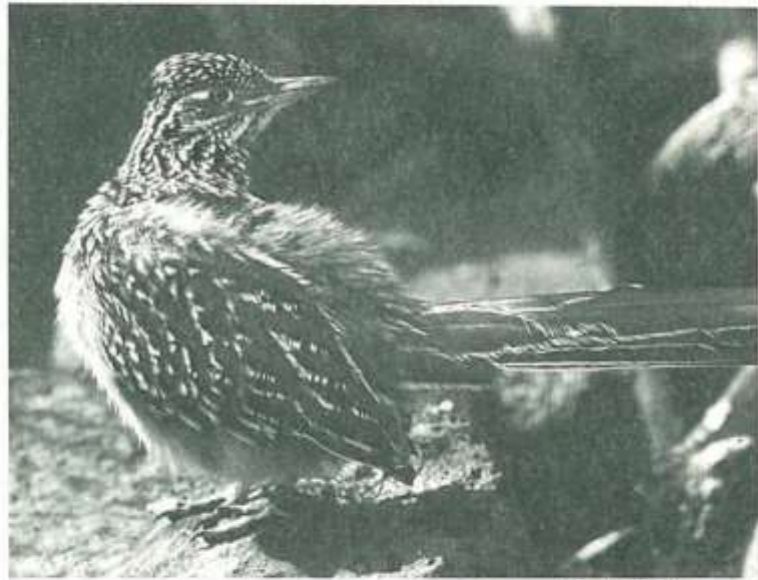
Weet u wat nu zo leuk is, zo'n vogel mag dan ook nog raszuiver heten! Immers, vogels zijn raszuiver wanneer ze de specifieke raskenmerken in voldoende mate bezitten, postuurkanaries die hoog in de punten 'zitten' krijgen daardoor automatisch het predicaat raszuiver. Een waarschuwend vinger is op z'n plaats, meen NIET dat raszuiverheid en fokzuiverheid gelijkwaardige begrippen zijn! Ras zuivere vogels behoeven op geen stukken na fokzuivere te zijn, uit de praktijk blijkt dat fokzuiverheid bij postuurkanaries wel nagestreefd wordt doch niet geheel haalbaar blijkt te zijn. Zo rond de jaarwisseling zitten we allemaal 'vol' met goede voornemens, mocht u het voornemen hebben om de fok van ZF's op te starten doe ook dat dan zo goed mogelijk! Jan Pietpraat Kuiper wenst u prettige Kerstdagen en een plezierige jaarwisseling, de volgende maand (dus ná de bondskampioenschappen) zal ik met u de Yorkshire behandelen,

TOT DAN!

Renkoekoek

Geococcyx californianus

Behendige, bruin gevlekte woestijnvogel die door zijn snelheid zelfs giftige slangen kan doden. Is niet immuun voor het gif, moet dus wel uit de buurt van de giftanden blijven en circelt daartoe bliksemsnel om de slang heen. Door goedgeplaatste snavelhouten wordt de slang op een gegeven moment versuft en kan de renkoekoek met succes toeslaan. De prooi wordt door tegen de grond slaan verbrijzeld en tot een gemakkelijk te consumeren vormloze massa verwerkt. Zo'n slang of hagedis blijkt wel een uitzondering te zijn, want het menu bestaat hoofdzakelijk uit insecten (sprinkhanen en kevers). Die worden eerst met een vleugelbeweging opgeschrikt of gewoon van de planten gepakt. Volgt ook wel herten of vee om door hen opgeschrikte insecten te kunnen grijpen. Is wel een koekoek, maar toch worden de twee tot tien vuilwitte eieren in een door het vrouwtje gebouwd mandvormig nest (in bomen, struiken of cactussen) gelegd, waarna het 17 tot 19 dagen broeden door beide partners kan beginnen. Het voeren wordt ook door beide ouders gedaan. Soms leggen twee vrouwtjes in hetzelfde nest, wat bij meer zelf **broedende**

Renkoekoek in rust.

koekoeken voorkomt. Men is hier eigenlijk met een meer efficiënte broedverzorging aan het experimenteren, waarin de koekoek **Cuculus canorus** met haar geraffineerd broedparasitisme volledig is geslaagd.

De vocale prestaties beperken zich

tot knappen met de snavel en in toonhoogte dalende **hoe-** en **koes-**geluiden.

Een uitgerekende knaap, die renkoekoekman. Tijdens de hofmakerij biedt hij het vrouwtje een lekker hapje aan, maar overhandigt dit eerst **na** de paring. Erg nieuwsgierig. Gaat wel eens in tenten van kampeerders kijken om te zien of daar niets te verhapstukken valt.

Voor het snelle lopen blijkt de renkoekoek lange poten en korte tenen te hebben. Sprongen kunnen tot drie meter hoog worden gemaakt, waarbij met de kleine vleugels wordt gefladderd en de zwarte metaalglanzende staart als roer dient.

Woongebied in het zuidwesten van de U.S.A.

prof. dr. Anthonie Stolk

Close-up van de renkoekoek: onbevangen nieuwsgierigheid.

Het wel en wee van het kweekseizoen '81

Tijdens een regenachtige avond op een camping in de buurt van Walsrode is er tijdens de vakantie eindelijk tijd om terug te kijken op het kweekseizoen '81. Het **wel** resulteerde in jongen van de in volgorde van geboorte: Grote Alexander, eleganten, bergen, halsbanden, pruimkoppen, valken in 4 kleuren, turquisines en op 14 juli '81 als laatste 5 pennanten.

Het **wee** is als volgt te omschrijven, het in kolonies broeden met drie koppels valken bleek mij geen succes te zijn, weliswaar blijven de koppels goed bij elkaar, maar voordat alle koppels jongen hadden waren toch al 4 nesten verstoord.

De tweede tegenvaller bestond uit onbevuchte eitjes van de rozeborst baardparkieten, overigens wel verwacht, want het mannetje was nog niet geheel op kleur.

De derde tegenvaller was een onbevruucht ei van de kleine geelkuifkakaot. De vierde tegenvaller kwam 4 dagen voor het begin van de vakantie. De pennanten hadden 5 jongen van 14 dagen oud toen 's morgens de pop dik zat, ze is direct ingespoten met ripercol en vibramycin, echter 's avonds zat ze dood op het nest.

Nou, wat moet je dan, de jongen waren goed gevoed door de man, dus maar zo laten en het beste er van hopen.

Vrijdagavond (begin vakantie) lege kroppen; dan kun je kiezen (valt er overigens te kiezen?); of de jongen dood maken, want de jongen overleggen onder andere parkieten was niet mogelijk omdat geen andere soort meer jongen had van deze leeftijd, dus blijft over: met de hand groot brengen.

De vakantie was echter gepland, 's maandags zouden we vertrekken naar de omgeving van Walsrode.

Onze oudste dochter zou in onze vakantie voor de vogels zorgen, maar die kon onmogelijk om de 3½ à 4 uur de jonge pennanten voeden omdat ze van 7.30 tot 17.00 uur op haar werk moest zijn.

Dus bleef niets anders over dan inpakken en meenemen, op de gok dat we niet gecontroleerd zouden worden aan de grens.

Overigens je zal als vrouw met zo'n vogelgek getrouwd zijn, die neemt op vakantie z'n vogels nog mee ook. Waarmee je dan toch rekening moet houden met het feit, dat je om de ± 3½ uur present moet zijn om te voederen, ook op de heen- en de terugreis met de caravan, 5x per dag!

We hadden de jongen in een laag,

vrij klein nestblok gedaan om daarvoor te zorgen voor weinig warmteverlies. Ze zaten al wat in de veren en hielden elkaar zodoende al goed warm.

Het voer bestond uit Olvarit babyvoeding, rood etiket, aangevuld met 1/3 Cédé eivoer en een mespuntje Gistocol per voeding. Eén en ander tot een vrij dikke brei aangemaakt met gekookt water en na een week wat roovicee erbij, omdat bleek dat ze Nutricia met andijvie of spinazie weigerden omdat het wellicht te bitter was. De bodembedekking van de nestkast bestond uit grof zaagsel, een flinke laag, wat we om de 2 dagen ververst om ze zo schoon mogelijk te houden.

We voederden ze d.m.v. een wat samengeknepen theelepeltje waardoor een gootje ontstaat en zo minder gemorst wordt.

Het voedsel moest zo warm zijn, dat het met de lippen net te verdragen was, want lauw voedsel nemen ze niet graag. Eén lepeltje gekookt lauw water na, de snaveltjes goed schoon maken met een servetje of keukenrol-papier en lauw water. Bij de eerste handvoeding moet je de kopjes nog wat vast houden, maar na één dag weten ze goed waar het eten te vinden is, zodat het echt leuk is en niet langer dan een kwartier tot 20 minuten vergt voor vijf jongen.

Toen ze 3 weken waren mochten we ze niet meer vasthouden, dan weigerden ze pertinent voedsel te nemen. Ze wilden ook niet meer alléén eten, we zetten ze dan met 2 of 3 in een kartonnen doos en de bedelgeluiden van de één stimuleerde de andere dan blijkbaar ook om voedsel op te nemen. Het is dan echter niet te voorkomen dat ze elkaar wat met voedsel besmeuren, dat na afloop van elke voeding goed verwijderd moet worden.

Inmiddels hebben we eerst de Ned.-Duitse en aan het eind van de vakantie weer de Duits-Ned. grens, gelukkig zonder controle, kunnen passeren.

Aan het eind van de vakantie waren de vogels 5½ week oud en kwamen ze allemaal uit het blok dat we aan een papagaaienkooi gehangen hadden. Ze weigerden toen ook gelijk de laatste voeding van 22.30 uur. Nu nog 4 voedingen dus.

Na een week in de papagaaienkooi met eivoer op de bodem, waar ze van gingen pikken, heb ik ze, 6½ week oud, in de volière gezet, en de voedingen op 3 per dag gebracht. Ze blijven echter bedelen. Toen ze 7½ week oud waren kregen ze nog twee voedingen, 's morgens en 's avonds. Nu ze 8½ week oud zijn krijgen ze alleen 's avonds nog een voeding, het is wellicht niet meer nodig, want ze eten alle zaad en fruit en wilgetakken, maar ze blijven er erg tam door. Ze komen direct naar je toe als je ze roept of fluit en zitten zo met z'n vijven op je hoofd en schouders. Over verkoop zullen we nog maar niet spreken, want dan komt m'n gehele gezin in opstand.

Het formaat en de kleur van de jonge pennanten doet niets onder voor door de ouders grootgebrachte jongen. Inmiddels met een geweldige ervaring rijker is ook dit broedseizoen weer voorbij.

Enkele jaren terug hebben we hetzelfde geprobeerd met 6 bleekkoppen. We maakten toen enkele fouten, o.a. de jongen te vroeg in een kooi gezet, dus te vroeg in het licht, wat een verkeerde ontwikkeling schijnt te hebben. De voeding die uitsluitend uit een goed merk eivoer bestond was toen blijkbaar onvoldoende gezien de resultaten nu met olvarit-rood.

De gegevens over het met de hand grootbrengen van parkieten, heb ik geput uit het juli '81-nr. van 'Onze Vogels', zodat maar weer eens blijkt dat we veel van elkaar kunnen leren als we maar **gedetailleerd** onze ervaringen uitwisselen.

In geval van nood eveneens veel succes gewenst.

Jos Overbeeke

Passe-partout, bof of sof!

1. Overwegingen

De term 'passe-partout' is een in het kleurkanarie-gebeuren ingevoerd begrip. Voor zover dat thans na te gaan is werd de term het eerst gebruikt door Martin Weijling, het is niet uitgesloten dat P.J. Helder de term introduceerde. In het midden latend wie de term het eerst gebruikte kan worden vastgesteld dat al ruim dertig jaar gesproken wordt over de passe-partout, in een betekenis die duidelijk afwijkt van iedere letterlijke vertaling. Passe-partout is Frans, in de meeste gevallen wordt ermee bedoeld een looper, d.i. een sleutel die op verschillende sloten past. Soms wordt het begrip gebruikt voor overgordijnen met een speciale ophanging, passend in iedere raammaat. Letterlijk betekent passe-partout in het Nederlands 'past op alles', in vrijwel iedere toepassing enigszins bezijden de waarheid. Een looper past zeker niet op ieder slot, past alleen op sloten van een bepaald type; overgordijnen van vijf meter breed kunnen inderdaad ook voor een raam van twee meter, passen is echter wat anders; kleurkanaries kunnen veel erfelijke mogelijkheden bezitten zonder passe-partout te mogen heten.

2. Begripsvatting

De term passe-partout heeft in het kleurkanariegebeuren een strikte begrenzing, is alleen van toepassing op een groene man die isabel-verervend is. Grondkleur c.q. bijkleur wordt niet 'meegewogen', voor groen kan ook gelezen worden blauw of oranje-roodbrons. Een grote groep kleurkanaries mag dus nooit passe-partout heten, de uitsluiting geldt ook voor:

- a) alle poppen
- b) alle bruine mannen, ongeacht verervingsmogelijkheden
- c) alle agaats mannen, ongeacht verervingsmogelijkheden
- d) alle isabel mannen, ongeacht verervingsmogelijkheden
- e) alle groene mannen, alleen split voor agaats + overige factoren
- f) alle groene mannen, alleen split voor bruin + overige factoren

De term passe-partout heeft alleen betrekking op kleurbepalende factoren, is niet van toepassing op: vet-stofkleur-bevederingslengte-formaat-lichaamsbouw; past-op-alles is ook hier niet geheel van toepassing (zie 1).

De zonen die uit de volgende paringen worden verkregen zijn voor 100% zeker als passe-partout aan te merken:

groen x isabel
isabel x groen
agaats x bruin
bruin x agaats

Mocht blijken dat een zoon uit één der vier gegeven paringen niet passe-partout is komt daardoor vast te staan dat de gebruikte man niet fokzuiver was voor zijn pigment-

groep, alleen dan kunnen zonen ontstaan die niet passe-partout zijn. Zo kan bijvoorbeeld de paring van een bruine man x een agaatspop een agaatszoon opleveren, dat kan echter alleen als de bruine man split is voor isabel, normaal zou deze paring alleen groene zonen opleveren (passe-partout).

3. Genetische verantwoording

Het onder 2 geopperde gaat zonder enige twijfel op, is gegarandeerd juist; deze zekerheid is het gevolg van het zuiver wetmatige gedrag der pigmentkleurbepalende factoren. De bedoelde factoren hebben blijkbaar een strikte koppeling aan de x-chromosomen, daardoor kan met zekerheid de uitkomst der onder 2 genoemde paringen voorspeld worden. In formulevorm ziet het er zo uit:

groen = xz^+rb^+
bruin = $xzrb^+$
agaats = xz^+rb
isabel = $xzrb$

Waaruit volgt dat de onder 2 genoemde paringen een identieke uitkomst zullen laten zien, uitgewerkt ziet dat er zo uit:

$$\text{groen x isabel} = xz^+rb^+ \times xzrb \quad ; \quad \text{levert op } \frac{xz^+rb^+}{xzrb} = \text{gr. spl. voor isab.}$$

$$\text{isabel x groen} = xzrb \times xz^+rb^+ \quad ; \quad \text{levert op } \frac{xzrb}{xz^+rb^+} = \text{gr. spl. voor isab.}$$

$$\text{agaats x bruin} = xz^+rb \times xzrb^+ \quad ; \quad \text{levert op } \frac{xz^+rb}{xzrb^+} = \text{gr. spl. voor isab.}$$

$$\text{bruin x agaats} = xzrb^+ \times xz^+rb \quad ; \quad \text{levert op } \frac{xzrb^+}{xz^+rb} = \text{gr. spl. voor isab.}$$

4. Begripsverruiming

In zijn 'Handleiding voor de Kleurkanariekeuker' heeft H.J. Veerkamp de begrippen 'dubbel passe-partout', 'driedubbel passe-partout' etc etc. ingevoerd. Deze begrippen staan voor passe-partoutmannen, groene mannen dus, die naast het split zijn voor isabel ook nog split zijn voor andere factoren. Terecht concludeert hij dat iedere verervingsmogelijkheid méér het aantal mogelijkheden verdubbeld, een 'dubbele' passe-partout heeft dus geen vier maar acht verschillende mogelijkheden; een 'driedubbele' passe-partout heeft echter niet $3 \times 4 = 12$ mogelijkheden maar $4 \times 2 \times 2 = 16$ mogelijkheden. Hetgeen betekent dat in feite een achtvoudige passe-partout in het bezit is van $4 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 512$ mogelijkheden.

5. Begripsverruiming (II)

Tot dusver is de term passe-partout vrijwel uitsluitend in de kleurkanariewereld toegepast, éénmaal is een poging gedaan om het begrip in de zebrevinken-benadering in te voeren (Onze Vogels, nov. '77). Het is evenwel denkbaar dat in de huidige situatie het begrip passe-partout 'past' in veel meer gevallen, dus niet alleen bij de kleurkanarie. Vogelsoorten waarbij de term passe-partout van toepassing zou kunnen zijn: grasparkieten
zebravinken
japanse meeuwen
gould amadines
groenlingen
Meer algemeen gesteld, de term is toepasbaar bij die soorten (gedomesticierde) vogels die zich onderscheiden door een groot aantal erfelijk vastgelegde kleurvarianties.

6. Begripsverruiming

De term passe-partout wordt vaak ten onrechte gebruikt, even vaak wordt de term ten onrechte niet gehanteerd. Regelmatig wordt bijvoorbeeld een agaath, split voor satinetisabel en voor ivoor aangeduid als een passe-partout, dat is onjuist (zie 2); bij ongepigmenteerde kleurkanaries wordt de term hoegenaamd niet toegepast terwijl ook voor deze groep kleurkanaries het onder 2 gestelde onverkort opgaat.

7. Consequenties

Uit het onder 2-4-5-6 vermelde zou ge-

concludeerd kunnen worden dat de term passe-partout in feite te veel restricties ondergaat, deze 'vlag' kan lang niet op iedere 'lading' gevoerd worden. Ofwel er zijn te weinig correcte begripsvertalingen! Een 'gewone' passe-partout heeft vier verervingsmogelijkheden, te weten groenbruin-agaath-isabel (zie 3); de agaathman die als voorbeeld genoemd werd in 6 heeft acht verschillende mogelijkheden, te weten:

agaath
agaath + satinet
agaath + ivoor
agaath + satinet + ivoor

isabel
isabel + satinet
isabel + ivoor
isabel + satinet + ivoor

Dubbel zoveel mogelijkheden en toch geen passe-partout (zie 2); wanneer aan dit voorbeeld toegevoegd wordt het onder 5 vermelde, worden we als het ware gedwongen om uit te zien naar een term die
a) niet zoveel restricties kent
b) universeel toepasbaar is

8. Omnipotent

Omnipotentie is een term die gebruikt wordt om aan te geven dat levende wezens mogelijkheden bezitten op het genetische vlak die aan het uiterlijk niet af te lezen zijn in de meeste gevallen; een passe-partout is omnipotent maar... dat geldt ook voor de agaath uit 6! De term zou bij iedere vogelsoort gebruikt kunnen worden om aan te geven dat meervoudige fokonzuiverheid bestaat bij bepaalde exemplaren van een soort. In de huidige situatie is meer dan 50% van alle kleurkanaries omnipotent, dat geldt voor mannelijke en vrouwelijke specimen. Er bestaan redenen te over om een gelijkwaardige situatie te veronderstellen bij de zebrevinken en in mogelijk iets mindere mate bij de japanse meeuwen. Grasparkieten en grote parkieten zijn zeker niet geheel verschoond gebleven van omnipotentie.

9. Voordelen

Omnipotentie (dus ook passe-partout) van vogels heeft het voordeel dat uit betrekkelijk weinig exemplaren veel varianten ontstaan kunnen; voor het vastleggen van een nieuwe mutatie is

het gebruik van omnipotente partners gunstig omdat dan snel het effect van de mutant op verschillende 'genepakketten' afgelezen kan worden; omnipotentie veroorzaakt in combinatie met crossing-over c.q. copy-choise ook onverwachte genencombinaties, er ontstaan nieuwe(re) kleuren. Als exact bekend is hoe het factorenpakket van omnipotente vogels samengesteld is, is het mogelijk om het optreden van nieuwe varianten van te voren te voorspellen. Zulke voorspelde varianten zijn opgetreden onder meer bij kleurkanaries en agaporniden.

10. Nadelen (I)

Het gebruik van omnipotente ouderdieren veroorzaakt in vele gevallen een nafok die niet met voldoende zekerheid ingeschat kan worden op de genetische potentie; omnipotente ouderdieren worden nooit ten volle benut, veel mogelijkheden blijven ongebruikt omdat de fokker(s) daarin niet geïnteresseerd blijken te zijn; alleen bij grote aantallen jongen is meervoudige fokonzuiverheid rendabel, de individuele fokker komt daaraan niet toe; zelfs wanneer uit een omnipotent ouderpaar voldoende jongen zouden worden verkregen blijft het probleem bestaan dat met name de mannelijke nafok uiterst verschillend van elkaar kan zijn in genetische zin terwijl het uiterlijke gelijkvormig blijkt te zijn. Om tenminste een aantal van vorenvermelde redenen noemt Kuiper in zijn 'Pietpraat over Kleurkanaries' zulke 'vraagtekenvogels', in plaats van de term passe-partout wordt in dat boek de term 'passe-partout-par-rien' aangevoerd. Het lijkt erop dat deze zinswijze een soort waarschuwend vinger is of kan zijn, niet ten onrechte.

11. Nadelen (II)

Alleen in uitzonderlijke gevallen komt een zichtbaar kleurbeeld tot stand door uitsluitend waarneembare factoren, in veruit de meeste gevallen zijn eventueel aanwezige afwijkende verervingsmogelijkheden mede kleurbepalend. Deze secundaire kleurbepalende factoren kunnen zowel een positieve als een negatieve invloed hebben op de uiteindelijke verschijningsvorm. Zo kan van de satinetfactor gesteld worden dat de verervingsmogelijkheid voor deze factor sterk afwijkende ver-

schijningsvormen veroorzaakt, met name in de agaatserie en in iets mindere mate in de isabelserie. De paring van satinet x niet-satinet levert wetmatig 50% niet-satinetten op, deze zijn echter als zodanig herkenbaar, in erg veel gevallen. Dat is een vorm van chimaerie. Chimaerien zijn producten uit een kruising van van elkaar verschillende ouders, het product laat in de verschijningsvorm zien waar de ouders van elkaar verschillen. Het duidelijkst is chimaerie aantoonbaar bij bloemen, de kruising van bijvoorbeeld twee verschillende dahlia-sorten levert vaak bloemen op die ten dele de structuur van de vader en ten dele de structuur van de moeder bevatten. Vast staat dat omnipotentie en chimaerie aan elkaar gekoppeld zijn in rekenkundige zin, niet in genetische zin. Ofwel, hoe sterker omnipotent hoe meer chimaere producten, zwak omnipotent = weinig chimaerie. Waaruit mag blijken dat omnipotentie zeker niet in

alle gevallen als gunstig getaxeerd kan worden.

12. Balans

Aan de creditzijde van de balans staat het onder 9 vermelde, de posten 10 en 11 staan duidelijk aan de debetzijde. Afweging van de posten maakt duidelijk dat de balans niet evenwichtig genoemd kan worden, de creditzijde vraagt om aanvulling. Die noodzakelijke aanvulling zou gevonden kunnen worden in:

1. Het bewuster gebruik van omnipotente ouderdieren, minder lukraak en minder frequent;
2. Een beter inzicht in de werking der factoren;
3. Het uitstellen van zoveel mogelijk overbodige factoren in de fok;
4. Het verwijderen van het ontstaan van onbedoelde hoog-omnipotente producten;
5. Zorgvuldiger en verantwoordere samenstelling der fokparen.

13. Slotconclusie

De passe-partout is een element van de verzameling Omnipotent ($pp \in 0$), vormt echter een beperkte deelverzameling. De passe-partout kanarie-man moet om als zodanig aange-merkt te kunnen worden in ieder geval de volgende elementen bezitten: $z^+ \Delta z, rb^+ \Delta rb$. Waaruit volgt dat: $[pp \in 0 | pp \in z^+, z, rb^+, rb]$. Net als voor alle andere omnipotente vogels geldt voor de passe-partout dat de fokonzuiverheid voordelen heeft maar onmiskenbaar ook nadelen. De vraag of de passe-partout een bof(b) of een sof(s) is zou als volgt geformuleerd kunnen worden: $b \leq s$. Ofwel, de voordelen wegen niet op tegen de nadelen in de meeste gevallen, slechts in uitzonderlijke gevallen zijn voor en nadelen gelijkwaardig. Deze conclusie gaat alleen op als aan de vijf onder 12 gegeven 'gedrags-codes' voldoende aandacht wordt geschonken.

KR

KASPER FAUNAFOOD

Zóveel vrije tijd in uw vogels?
Dan ook de bèste voeding!

Evenals voor uzelf is ook voor uw vogels goede voeding voorwaarde voor een perfecte conditie.

En topconditie leidt tot top-prestaties.

Daarvoor zorgt KASPER/FAUNAFOOD met speciale voeders voor alle vogelsoorten.

KASPER/FAUNAFOOD - voorwaarde voor gezondheid en prestatie.

KASPER/FAUNAFOOD voor 'n gezond dierenleven.

KASPER FAUNAFOOD

Postbus 300, 3840 AH Harderwijk. Telefoon 03410-15354

VAN ONZE ADVERTEERDERS

KASPER FAUNAFOOD

is het nieuwe merkproduct van Jansen Voeders B.V. uit Harderwijk. Het merk, dat een samenstelling is van de twee merken Kasper en Faunafood, heeft ook een totaal nieuw gezicht gekregen met een nieuw beeldmerk.

Het karakteristieke boertje van Kasper en de opvallende kleuren van Faunafood maken het beeldmerk tot één indringend geheel.

Samen met de nieuwe productnaam, heeft men de verpakkingen van Kasper Faunafood eveneens aangepast.

De zakken zijn voorzien van pakkende visuals van de diergroep, waarop het voeder betrekking heeft. Er zijn verpakkingen voor paarden, konijnen, sierwatervogels, sierhoenders, kippen, honden, duiven, vogels en kleine herkauwers. Als tiende groep zullen visvoeders aan het Kasper Faunafood pakket worden toegevoegd. De nieuwe verpakking wordt sinds begin oktober aan de handel geleverd.

Reeds nu kan men spreken van een groot succes. Vanzelfsprekend zal deze lijn doorgevoerd worden in alle uitingen van Kasper Faunafood waaronder advertentie's, folders en beursdeelname.

De Kasper Faunafood producten worden geleverd via de voederhandel en dierenspecialzaken.

Diamantvink mutant

Ze zitten er goed bij, mijn zeven uitge-
ruide bruine diamantvinken, alsof het
de gewoonste zaak van de wereld is.
Maar dat is het voor mij zeker niet,

voor mij zijn ze een vervulling van
een droom die dikwijls een nacht-
merrie was.

Het begon acht jaar geleden toen in
een nestje met gewone diamantvin-
ken een exemplaar lag in een afwij-
kende kleur. Toen de vogel was uit-
geruid noemde ik hem isabel. Dat
deze vogel iets bijzonders was, be-
sefte ik natuurlijk wel, maar dat het
acht jaar zou duren voordat ik van
een geslaagde kweek met bruine di-
amantvinken kon spreken, had ik
toen niet verwacht. De eerste mutant
bleek een pop te zijn die ik terug-
paarde aan de vader en waaruit, u
raadt het al, geen bruine jongen wer-
den geboren. Tot overmaat van ramp
bleek op een middag dat bruine pop-
je zich zelf opgehangen te hebben en

had ik geen bruine diamantvink
meer. Ik zal u alle teleurstellingen die
nog volgden besparen. Ik wil nog wel
kwijt dat de afgelopen acht jaar zo'n
vijftig jonge bruine diamantvinken in
de vuilniszak verdwenen, ook enkele
vogels die toch al volwassen waren.
Zelfs de bruine man die ik tussen de
bedrijven door kweekte bleek niet
vitaal en levensvatbaar genoeg om
aan de kweek mee te doen en ging
voortijdig dood. Dit kweekseizoen,
1981, begon ik dan ook met alleen
split man, althans dat was mijn hoop
en echt mijn laatste hoop want ik zou
het bijna hebben opgegeven. Maar
nu zitten er dan toch, goed bevede-
de en volgroeide diamantvinken van
een kleur die de naam BRUIN het
meest verdiend. Daar waar de wild-
vorm diamantvink het diepst zwart is
gekleurd, dus op de borst, is de mu-
tant het diepst bruin. De vleugels zijn
duidelijk lichter van kleur als bij de
wildvorm, de snavel en stuit behiel-
den hun roodkleur en de poten zijn
licht.

Daar ik uit een paring split maal nor-
maal alleen poppen kweekte, is mijn
veronderstelling dat de bruine di-
amantvink geslachtsgebonden vererft
mede gezien het feit dat de enigste
man die ik ooit kweekte kwam uit de
paring split maal bruin. Van een be-
vriende kweker betrok ik onlangs
een andere, reeds langer bestaande
mutant, de bruinvleugel, waarvan al-
leen de vleugelkleur anders, lichter
is als bij de wildvorm. Deze bruin-
vleugel is momenteel gepaard aan
een van mijn bruine poppen.

Een en ander heeft mij een beetje
aan het fantaseren gezet. Zoals som-
migen van mijn collega kwekers wel
zullen weten is er naast die welke ik

reeds heb genoemd nog een mutant
en wel de oranje- of geelstuit dia-
mantvink, waarvan stuit- en snavel-
kleur gemuteerd is tot oranje-geel.

Wat dacht u van de geelstuit bruine
diamantvink of de geelstuit bruin-
vleugel? Gezien de ervaringen met
diverse andere gecultiveerde vogel-
soorten zal ook van de diamantvink
een aantal mutaties te verwachten
zijn. Ik wacht daar met spanning op
alhoewel ik mijn bruine, na alles wat
ik er met meegemaakt heb, de
mooiste vogel vind. Of u die mening
ook deelt hoor ik wel op de komende
bondskampioenschappen, Vogel '82
in Breda, want normaal gesproken
kunt u ze daar in levende lijve bewon-
deren, dat beloof ik u.

H.J. Blankhorst
Molendwarsstraat 1
Twello

**Kwaliteitsvoerders voor
àl onze gevederde vrienden**

van Wijngaarden Diervoerders b.v.

HILVERSUM TEL: 035 - 41756 - POSTBUS 484

KERSTPUZZEL

klein jantje kraakt broekzak

In het Overijsselse Dalſen heeft de heer Krol in zijn schuurtje een oude ribbroek hangen waarin hij zich gewoonlijk hijst als hij karweitjes in de tuin moet verrichten. Dit jaar heeft hij zich echter toch wel een andere broek moeten aanschaffen voor dat werk omdat het schrandere oogje van Klein jantje was gevallen op de uitnodigende openstaande steekzak van die broek. Hij en zijn vrouwtje hadden binnen de kortste tijd de zak opgevuld met allerlei halmpjes, spinsel, blaadjes en veertjes om alzo een nestje te vormen voor de zes eitjes en later voor zes pientere jongen. Ze hadden geen beter, warm en beschut plaatsje kunnen wensen.

Klein jantje is een volksnaam voor een alleraardigst in ons land voorkomend broedvogeltje. Hoe luidt de officiële Nederlandse en de wetenschappelijke naam van dit vogeltje?

Wellicht dat u nu, in de periode waarin Koning Winter regeert, lekker bij de verwarming gezeten, even tijd wil nemen om het antwoord te vinden.

OPLOSSINGEN UITSLUITEND PER BRIEFKAART en vóór 10 januari 1982 aan

NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Onder de goede oplossingen wordt een tiental best interessante boekwerken verloot.

INTERNATIONALE HOBBY-BOEKHANDEL

LOCHEMSEWEG 75 - 7215 RA GORSSEL

SPECIALE AANBIEDING!

Tropische Voliërevogels in kleuren

2 delen met 375 blz. geïll. tekst en 257 kl. foto's!

F. 42,50

Het Grote Kanarieboek

(nieuwe oplage) met 182 blz. geïll. tekst en 80 gr. kleurenfoto-platen

F. 62,50

Het Grote Kleurparkietenboek

(grasp.) met 200 blz. geïll. tekst en 64 gr. kleurplaten

F. 52,50

Australische Papegaaien en Parkieten

Nieuwe uitgave met 32 blz. kleurenfoto's, 40 blz. foto's en 184 blz. geïll. tekst

F. 52,50

Kwartels en Fazanten

(194 blz. geïll. tekst, 20 kleurplaten, 32 fotoplaten) Een standaardwerk!

F. 57,50

Het Vogelparadijs in Kleuren

10 delen, met 800 blz. tekst en 800 kl. pln. Voor het hele gezin! van F. 325,- NU

F. 175,-

ENCYCLOPEDIË v.d. VOGELLIEFHEBBER

4 delen, Het grootste „Vogelwerk“ aller tijden voor kwekers, liefhebbers, deskundigen

F. 360,-

Gespreide betaling mogelijk!
GRATIS FOLDERS EN
HOBBY-BOEKENCATALOGUS!

Mijn kweekervaringen met enkele Afrikaanse prachtvinken

Na verscheidene jaren ervaring opgedaan te hebben met diverse Australische soorten, raakte ik op een gegeven moment toch uitgekeken op deze vogels. Ik kwam steeds meer onder de indruk van de Afrikaanse soorten; vooral de druppelastrilden, granaten en amaranten hadden mijn voorkeur. Daarom besloot ik geleidelijk over te schakelen op deze soorten: de binsen en de gordels vernuisden naar bevriende vogelliefhebbers en ik kon op zoek gaan naar Afrikaanse soorten. Nou, dat zoeken viel zwaar tegen: bij de importeurs hier in het zuiden waren er weinig te vinden die mijn voorkeur hadden. Ja, 'verwachten' doen ze het hele jaar als je er naar vraagt, maar in feite komt er weinig bijzonders binnen. En bovendien, als er dan eens iets leuks bij zit, hebben ze daar wel een bevriend persoon voor zodat het ook niet in de winkel komt, althans, dat is mijn ervaring.

Naar eigen kweekvogels hoef je eigenlijk helemaal niet te zoeken. Kijk maar bij vraag en aanbod; ze jooien je dood met emblema's en sonneastrilden van honderden gulden, maar eigen kweek Afrikaanjes kun je wel vergeten. Ziet men hier geen verdienste in of kan men ze niet op stok krijgen? Ik weet best dat er mensen zijn, die Afrikaantjes wel op stok krijgen, maar die zijn niet dik gezaaid. Na lang zoeken vond ik toch enkele van deze mensen die me aan vogels konden helpen, al dan niet zelf gekweekt. Zo kwam ik in het bezit van wijnrode amaranten, purpergranaatastrilden, rode druppels, dybowsky, roodkop auroras, parelhalsamadines en melba's. Alleen de wijnrode amarantjes en de dybowsky waren hier gekweekt, de rest was import.

Nu ik de vogels had wilde ik er ook mee gaan kweken, maar mijn kooi is slechts 2 bij 4 m en verdeeld in broedkooien van 80x40x35 cm en 10x40x35 cm. Volgens diverse boeken en uitlatingen van andere liefhebbers kon ik het broeden met deze vogels in een dergelijke kweekruimte maar beter vergeten. Ik zocht daarom naar een andere manier om van deze vogels jongen op stok te krijgen. Dan schakel ik maar japanse meeuwen in dacht ik, want als ze gordels grootbrengen, dan ook rode druppelastrilden. Nou, dat was voor 100% out geredeneerd, het moet toch anders.

Ik besloot jonge zelfstandige meeuwen hiervoor op te leiden. Een eerste vereiste is natuurlijk dat ze levend voer zoals meelwormen, pinkys, mie-eitjes enz. opnemen, evenals graszaad en een goed opfokzaad. Dit aten

ze niet vanzelf, ze moesten het leren. Ik plaatste er een melba bij. Toen deze dit voedsel opnam, begonnen de meeste japanse meeuwen het ook op te nemen. Enkele waren wel wat hardleers, maar toen ik het zaadbakje een paar dagen later wegnam, namen ze het ook 'graag'. Nu kon ik aan kweken gaan denken en dat ging als volgt:

De Rode Druppelastrilde

De meeste liefhebbers zullen deze prachtige vogel wel kennen; het is ook een van mijn lievelingsvogels. Na heel lang zoeken kon ik een paartje bemachtigen, dat ik onderbracht in een kooi van 80 cm. Hierin hing ik een langwerpige, gesloten nestkastje, gevuld met hooi. Het paartje verkeerde in prima conditie. Na een paar maanden kwamen ze in broedstemming. Dit kon ik zien aan het baltsen van zowel de man als de pop, waarbij ze zich beiden als het ware opbliezen. Het dansen rond elkaar is een prachtig gezicht. De man bouwde een fraai bolvormig nest, met de nestkom helemaal achteraan op de bodem.

Tot mijn teleurstelling waren de eerste 2 legfels van 5 eitjes onbevruucht. Het derde legfel bevatte 3 bevruchte eitjes, welke ik onder meeuwtjes legde. Deze brachten ze alle drie prima groot.

Het volgende legfel liet ik ze zelf houden en ik stoorde ze zo weinig mogelijk. Ze kregen één jong, dat ze zonder mankeren groot kregen, maar de jongen onder de meeuwen waren toch iets harder gegroeid en vlogen ook drie dagen eerder uit.

Met dit resultaat was ik al meer dan tevreden maar de druppels gingen

gewoon door; ze kregen nu zelf 3 jongen uit het ei. Deze werden op een zaterdag, toen ik veel in mijn kooi moest zijn, geboren. Dit vonden de ouders niet leuk, want op een gegeven moment zag ik de man met een net geboren jong door de kooi vliegen. Dit jong was reeds dood gepikt, de andere 2 jongen lagen op de bodem te spatelen, gelukkig niet gewond. Deze 2 legde ik maar onder de meeuwtjes en ze kwamen goed groot.

Hierna kreeg ik nog enkele legfels, die ik maar meteen onder de meeuwen legde; dan wist ik tenminste zeker dat ze grootkwamen. Het totaal resultaat van dit stel astrilden was 11 jongen: 4 mannen en 7 poppen en allen zelfstandige, prachtige, forse vogels.

Enkele dingen waren me wel opgevallen, vooral de agressiviteit van deze vogels niet alleen tegenover soortgenoten maar ook tegenover andere soorten. Dit heeft wel enkele slachtoffers gekost. Men doet er dus eigenlijk het beste aan net zelfstandige druppels op geslacht te scheiden. Zodra ze uitvliegen, zijn de mannen reeds aan de meer donkere bevedering te herkennen. Als deze even oude vogels van hetzelfde geslacht in een broedkooi geplaatst worden, is er niets aan de hand en zijn ze na 3 maanden op kleur. Zet er echter geen vogels bij van een maand jonger, want heel de kooi wordt er mee aangeveegd. Als men een man bij een pop plaatst, let er dan vooral goed op dat het geen vechten wordt, dit gebeurt meestal wel. Ik had enkele vogels door ruiling bijgekregen en plaatste een man bij een pop. Na 2 seconden vlogen de pluimen in het rond en moest ik ingrijpen om de pop te redden. Ik pakte de man en knipte zijn vleugelpennen aan één kant kort, zodat hij de pop niet te pakken kon krijgen en zette hem weer terug bij de pop. Twee seconden later vlogen de pluimen weer in het rond. Nu moest ik de man ontzetten die nu niet meer vlug genoeg was en onzeker in de kooi rondfladderde. De pop had hem zeker doodgepikt als ik niet had ingegrepen. Toen kooide ik de man zo op, dat ze elkaar wel konden zien, maar niet bij elkaar konden komen.

Na verloop van tijd probeerde ik het nog eens en toen ging het wel goed, maar ik hield mijn hart toch wel een tijdje vast.

Ik wil u dus wel nadrukkelijk waarschuwen voor hun agressiviteit want dat heb ik door schade ondervonden en dat wil ik u besparen. Verder moet u oppassen voor nestverstoringen als u ze hun jongen zelf groot wil laten brengen, ze zijn hier gevoelig voor. Zelf zou ik ze niet meer willen missen. In het komend seizoen ga ik met drie paar proberen te kweken.

De Melba astrilde

In augustus 1980 kocht ik bij een handelaar een paartje van deze vogels, dat goed de gewenningsperiode doorkwam.

Het paartje werd in een kooi van 80 cm geplaatst. 'Veel te klein, dat wordt niks', zei iedereen. Ik had echter geen grotere kooi ter beschikking, dus moest ik maar afwachten. Nou ze lieten me niet lang wachten. In november bouwden ze in een half open

kastje hun nestje. Zij legde wel eitjes maar ze gingen niet tot broeden over. Ik legde de eitjes onder de meeuwtjes, die de drie jongen voorbeeldig grootbrachten. Hierna volgden nog enkele nestjes eitjes, die me in totaal 8 zelfstandige jongen opleverden.

Het waren allemaal mannen. Begir dit jaar kon ik van de heer Auwens uit Oss een koppel verwante eiger kweek vogels overnemen. Deze paarde ik kruiselings met het andere koppel, zodat ik met twee koppels verder kon.

Alle eitjes legde ik onder meeuwtjes nadat ik ze het eerst zelf had later proberen. De wildvang-pop ging nog steeds niet tot broeden over en de ei pop liet de jongen na 5 dagen dood gaan. Er sneuvelde wel wat jongen maar op het ogenblik heb ik er toci zo'n 20 op stok.

Bij de Melba ligt het kritieke punt rond de zesde dag. Als de jongen dan stilvallen met groeien kan men het wel vergeten. Ik had er jongen bij die na 14 dagen nog net zo groot waren als na 6 dagen. Deze sneuvelde beslist en men kan ze dan ook het beste na een dag of 9 zelf verwijderen. Men ziet zelf wel of het volwaardige jongen worden of niet en mochten ze per ongeluk toch in leven blijven, dan worden het vogels die nou in conditie komen, altijd bol zitter Kortom ze worden een bron van ergernis, dus probeer zulke vogels niet met kunst en vliegwerk in leven te houden.

Ook bij het kweken van deze vogel kunnen goedgetrainde meeuwen wonderen verrichten.

foto Dansk Fuglehold

De Melba astrildes zijn niet zo agressief als de rode druppels. Met mannen in een kooi moet men echter wel oppassen, want als er één even een paar dagen uit conditie is en dus wat zwakker is als de rest, krijgt deze er van langs. Als men een pop in een kooi plaatst waarin mannen zitten wordt het ook een bloedbad. Andersom kan ook, zoals een sportvriend ondervond. Hij had 3 poppen gekweekt, die samen in een grote kooi zaten. een vriend bracht een man mee, die erbij geplaatst werd. Na korte tijd kwamen ze terug bij de kooi, maar voor één pop was het al te laat: ze lag dood in een hoekje, bijna zonder pluimen. De andere pop zat flink gehavend op stok en werd steeds door de andere pop aangevalen. De man bleef passief op stok zitten kijken en bemoeide zich er niet mee. Eén pop wilde de man voor zich opeisen en maakte dus korte metten met de andere twee. Ook met deze voels goed opletten!

De Purpergranaat astrilde

Toen ik het zoeken naar deze vogels al haast had opgegeven, kon ik via de heer Wigmore uit Biadell een stel van deze prachtige vogels verkrijgen. Het was toen november 1980. Ondanks dat het importvogels waren, verkeerden ze in prima conditie en ze hadden een blakende gezondheid.

Ik huisveste ze op dezelfde wijze als de druppels en de melba's. Van deze vogels verwachtte ik voorlopig geen broedresultaat. Tot mijn vreugde gingen ze in mei van dit jaar over tot nestbouw in een gesloten nestkastje.

Er kwamen 5 eitjes, waarvan er drie bevrucht waren. Ik was de koning te rijk en legde deze eitjes onder mijn beste meeuwtjes. Er kwamen 3 jongen. Na een dag of 15 vlogen ze al uit. Ze zagen er erg goed uit. Uit het tweede legsel kreeg ik twee jongen die ook goed groot kwamen, maar toen sloeg het noodlot toe. Ik kwam 's avonds in de kooi en zag dat de pop er wat geplukt bij zat, maar ik zag de ernst van de situatie niet in. Het resul-

foto Müller

taat was dat de pop 's morgens doodgepikt in de kooi lag.

Kwaad op mezelf, plaatste ik de man in een kooi met wat reservevogels. In deze kooi bevond zich ook een rode druppel astrilde, maar met de opgedane ervaring dacht ik dat deze vogels wel aan elkaar gewaagd zouden zijn. Dat was mijn tweede beoordelingsfout. Toen ik na 10 minuten eens ging kijken voor alle zekerheid, zat de purper al flink gehavend in een hoekje. Ik plaatste hem in een t.t.-kooi, maar na een paar dagen gaf ook hij de geest. Stommeling, zei ik tot mezelf, dag kweekkoppel!

Tot mijn troost heb ik gelukkig nog de 5 jongen, maar het wordt weer zoeken om ze onverwant te maken. Wie helpt me, het liefst met eigen kweekvogels?

Van de andere vogels die ik bezit, de wijnrode amarant, roodkop aurora en de parelhals amadine, kreeg ik ook jongen op stok. Alleen de Dybowsky's lieten het afweten: wel bevruchte eitjes, maar een jong was bij machte het ei te verlaten. Het is een onverwant paar, dus inteelt kan de oorzaak niet zijn. Misschien volgend seizoen, daar hoop ik dus maar op.

Door dit artikelje te schrijven, wil ik bewijzen dat er best valt te kweken met Afrikaanse soorten en dat Japanse Meeuwen een redmiddel zijn om deze soorten voor onze liefhebberij te behouden. Het is welhaast bekend

dat de exportkraan uit Afrika langzaam wordt dichtgedraaid. Ook is te verwachten dat er in dit land met zijn frustrerende wetgeving een importstop komt.

Laten we tegen die tijd zorgen dat we niet zonder deze vogels komen te zitten, want van de enkele vogels die er dan zouden zijn, zou de nakweek voor de normale liefhebber onbetaalbaar worden. We hebben een prima voorbeeld door naar de Australische prachtvinken te kijken. Dankzij de Japanse Meeuw hebben we deze vogels nog in onze hokken en kan iedere liefhebber deze vogels tegen een redelijke prijs verkrijgen. Natuurlijk op enkele uitzonderingen na, maar ook de duurdere vogels zakken gestaag in prijs en dankzij de Jap. Meeuw komen ze binnen bereik van de gemiddelde draagkrachtige kweker.

Omdat er nu voldoende vogels voorhanden zijn, kan men ze zelf hun jongen groot laten brengen, maar dan komt het bekende verhaal van: ze doen het niet want het is geen natuurbroed. Dat ze het om die reden niet zouden doen, is klinkklare onzin. Want denkt u eens na, of nu een Japanse Meeuw er het goede opkvoer in doet, of de eigenlijke ouders, wat heeft dat nu met het na een jaar zelf niet willen voeren te maken? Volgens mij heel weinig.

Ik denk dat de oorzaak bij de kweker zelf ligt. Maar ja, het is gemakkelijker om te zeggen: 'hij doet het niet, want het is geen natuurbroed', dan wanneer men zichzelf de schuld geeft. Dat de importvogels uit Afrika hun jongen zelf groot brengen in een broedkooi is natuurlijk wel wat veel gevraagd (al zijn er die het doen). Voor deze vogels kunnen we gerust Jap. Meeuwte inschakelen om nakweek te verkrijgen. Met de hier gekweekte vogels zal het best alweer gemakkelijker gaan, zodat we deze vogels tenminste voor onze liefhebberij kunnen behouden

C. v.d. Borst,
Waldhoornlaan 136
4876 BE Eten-Leur

Blauw, blauw en blauwfaktor

Het artikel van de heer A. v. Barreveld over 'het bestaan van de blauwe vetstofkanaries' in *Onze Vogels* okt. '81, heeft m.i. veel verwarring gesticht of het onbegrip over de blauwfaktor versterkt. De oorzaak hiervan is niet het artikel maar de foto die erbij geplaatst werd, het was de foto van een blauwe kanarie i.p.v. een citroengele of goudagaat. Ik heb dit nl. gemerkt in een aantal gesprekken over goudgroen en telefontjes over blauwe kanaries. Zo werd er gevraagd om blauwe kanaries teneinde daarmee de blauwfaktor in de goudgroene te gaan kweken. Ik heb gezegd dat er series blauwe kanaries zijn die net zoveel blauwfaktor hebben als ikzelf, en dat ze voor die blauwfaktor geen blauwe nodig hebben. Ja maar dat stond toch in *Onze Vogels*? Nee, dat stond er niet.

Kritiek op het artikel heb ik niet, wel zou ik een 'gedachtenkronkel' van mij willen noemen nl. deze: Verdringt de blauwfaktor het bruin uiterlijk en innerlijk? Te veel blauwfaktor maakt de goudgroenen te hard van kleur en als men minder blauwfaktor krijgt komt dan het bruin weer terug? Ik bedoel hier ook nog iets anders mee; ik heb veel goudgroenen gezien die de hele zomer buiten hadden gezeten zodat het bruin in het niet was verdwenen. Op de vraag 'hoe krijg je die vogels zo 'schoon' is vaak het antwoord 'de blauwfaktor hè', ja, ja denk ik dan en vraag of ik de andere

vogels ook eens mag zien (de poppen hebben vaak binnen gezeten!). Het resultaat is vaak dat ik denk: 'de blauwfaktor van de goudgroene mannen heeft geen tijd gehad om te kijken naar de met bruin beladen groene poppen!!

Het zou m.i. goed zijn om het woord citroenfaktor te gebruiken i.p.v. blauwfaktor of om de naam **Blauw** te veranderen in **Zilvergroen**, dit past ook in het rijtje; zilverisabel, zilverbruin, zilveragaat, ...

Nu ik het dan over de blauwe kanaries heb, wil ik graag wijzen op de onkunde en misverstanden bij recessief blauw en dominant blauw. Dit heb ik met name gemerkt aan telefontjes n.a.v. de door mij aangeboden recessief blauwe.

Er zijn nl. dominant blauwkanaries welke of recessief of split recessief zijn, paart men deze met een groene split recessieve pop dan krijgt men dominant en recessief blauwe kanaries, bij veel liefhebbers gaat het nu al duizelen.

Hoe kom ik erachter of ik zuiver recessief blauwe heb zullen sommigen zeggen, nu dat is niet zo moeilijk.

U zet bij uw recessieve blauwe man of pop een klassieke groene partner (dus **niet** recessief bloedig, uit deze combinatie kan en mag geen enkele blauwe geboren worden, dit zijn allemaal split recessieve dus groene. Zit er een blauwe bij dan is dit een dominant blauwe, en is de blauwe vader of moeder dominant (en misschien ook wel recessief).

Zet u 2 recessief bloedige vogels (dus groen) tegen elkaar dan worden hieruit zuivere recessief blauwe vogels geboren, hierbij krijgt u de narigheid dat de rest van de jongen voor de helft recessief is en de andere helft niet.

Het komt voor dat er recessief blauwe worden gekocht (voor veel geld!) waarvan later blijkt dat het dominant blauwe zijn, soms blijkt dan nog dat de kweker zelf het verschil niet weet!!! (dus was het een eerlijke zaak?)

De recessief factor is een faktor die **alle** kleur belet op te treden d.w.z. het geel, het rood en wit, daarom heeft een recessieven geen aanslag in de vleugelpennen, hij kan het niet laten zien, daarbij verandert de huidskleur, let daarop en blaas de veren opzij. Laat de vogel **geel** vet zien laat het dan maar blauw-blauw, want dan is het een dominant blauwe, een recessieve heeft g.h.w. wit vet.

Ditzelfde doet zich natuurlijk ook voor bij de andere recessieve zilvertinten zoals zilveragaat en zilveratinetten enz. Dus liefhebber let er op **wat** u heeft en koopt.

Eén toevoeging wil ik nog maken voor de redactie, die steeds in staat is een voortreffelijk maandblad het licht te laten zien, mijn complimenten.

K. Postma

Vogelliefde

door J.N. de Water

Het leek mij wel leuk om u een gebeuren te vermelden wat in mijn volière plaatsvond.

U moet weten ik heb daarin (binnenvolière) een bonte verzameling hetgeen bijzonder goed gaat. Onder de bewoners bevinden zich o.a. één koppel turquoisine-parkieten en één koppel blauwfazantjes.

's Avonds bij het voederen hang ik altijd een klein groen bakje met geknipte meelwormen aan het gaas. Dit vooral omdat het blauwfazantenpaar zit te broeden. Maar aangezien ook de man turquoisine-parkiet een grote liefhebber van meelwormen is zit hij het eerst op het randje van het bakje te balanceren. Als hij goed voorover zit met de kop in het bakje wipt het blauwfazantje op zijn rug en blijft daar tot de parkiet zijn kop omdraait en haar heel liefdevol een meelworm aanbiedt waarna zij wegvliegt om dit spelletje enige malen te herhalen.

Zit de parkiet rechtop dan gaat de blauwfazant boven het bakje tegen het gaas aanhangen en blijft dan op die manier op de haar aangeboden maaltijd wachten.

Mijn vrouw en ik hebben meerdere malen genoten van dit schouwspel waaruit toch maar weer blijkt dat ook onder vogels van verschillende soorten een soort platonische liefde kan bestaan.

kweken met vinken

Het kweken met vinken is een uitdagende en boeiende hobby die velen een grote voldoening geeft. De nestbouw begint, afhankelijk van een vroeg of laat voorjaar, medio maart of april. Het nestmateriaal is van groot belang. Het beste is een mengeling van donker paardenhaar, wortelen, veel mos en grashalmen. Ook het spinneweb behoort tot een graag gewild nestmateriaal. Vinken bouwen een stevig nest, dat van binnen wordt afgewerkt met pluizen en veren. Het legsel bestaat meestal uit 4 tot 6 eitjes. De jonge vinken worden met levend voer gevoerd. Dit levend voer bestaat uit larven, insecten, mieren-eieren, bladluizen en meelwormen. Ook rupsen, maar zonder haren, zijn welkom.

Het verdient aanbeveling om de meelwormen 5 minuten in heet water te leggen. De huid van de meelwormen wordt dan week en is daardoor makkelijker verteerbaar voor de jonge vogels. De eerste levensdagen worden de jongen gevoerd door de pop. Zijn de jongen een week oud, dan kan begonnen worden met de versterking van onkruidzaden zoals: zuring, herderstasje, bijvoet en koolzaad.

Wanneer de jonge vinken 12 tot 15 dagen oud zijn verlaten ze het nest. De vader zal ze dan verder voeren, terwijl de moeder meestal aan een tweede broedsel begint. De jonge vogels dienen extra voeding te krijgen. Het beste wordt de volgende zaadmengeling voorgeschoteld: 1 kg kanariezaad, 100 gr koolzaad, 100 gr zoet raapzaad, 100 gr gebroken kempzaad, 100 gr gepelde haver, 100 gr gepelde boekweit en 100 gr lijnzaad. Hennepzaad is rijk aan olie en aan bruto eiwitstoffen en die zijn juist nodig voor de groei en de vorming van de jonge vogels. U zult zien, dat u straks beloond wordt met een voortreffelijke zang en een opmerkelijke tamheid. Voor het kweken met vinken is de grootte van de volière van geen belang. In een grote volière kunnen rustig andere vogels zitten. Heel belangrijk is echter: Plaats voor het kweken in een volière slechts één mannetjesvink en één poppetje. De vink is een territoriumvogel en zeer strijdlustig. Twee mannetjesvinken in een volière gaan vechten en wel net zo lang tot een van beiden dood is. In de natuur kan het mannetje vluchten, in een volière niet. De vinkenman kiest maar één pop tot vrouw en sterft deze pop, door welke oorzaak ook,

dan is voor dat jaar het broedseizoen afgelopen. Het legsel, zo dit er is, is verloren. Gebeurt dit in uw volière dan is voor u het broedseizoen afgelopen.

Hebt u een tweede pop in de volière dan zal de vinkenman op het hoogst van zijn drift wel paren met haar, maar de pop hierna tot bloedenstoei verwonden. In de natuur kan zij vluchten, in uw volière niet. Ook komt het voor, dat de niet gekozen pop uit jaloezie de nestbouw vernietigt. Als u een grote volière hebt kunt u met scheidingswanden aan te brengen de volière onderverdelen. Deze afscheiding dient echter zodanig te zijn, dat de vinkenmannen elkaar niet zien, zij willen dan weer met elkaar op de vuist en doen dit door tegen de afscheiding aan te vliegen, waardoor zij zeer ernstig gewond kunnen raken.

Zorg ook dat er voldoende struiken of groen in uw volière is. De vlierstruiken, brem of denachtigen zijn voor de kweek met vinken zeer geschikt. Het is vanzelfsprekend dat er dagelijks fris water komt en de mogelijkheid voor het nemen van een bad dient aanwezig te zijn. Vooral van baden is de vink een liefhebber. De vink is een prachtige zangvogel die in de periode maart tot juli zijn specifieke zang laat horen. Of geboren in de vrije natuur of in een volière, zingen zal hij, want de zang is erfelijk en krijgt hij mee van zijn ouders.

Het is daarom niet verwonderlijk dat er vooral in het zuiden van ons land zangwedstrijden met vinken worden gehouden die aan zeer strenge reglementen zijn onderworpen. Steeds meer mensen leggen zich toe op het kweken met vinken. Degenen die dit doen, met liefde en geduld, zullen slagen en beloond worden met een voortreffelijke zang. Laten wij hopen, dat in de toekomst de kweker van vinken die waardering en respect krijgt waar hij al jaren recht op heeft en dat hij zich met de eigen kweek vinken vrij mag bewegen.

caiques-pionites

Na wat aanmoedigen van kennissen ben ik er toe overgegaan dit artikel over deze Zuid-Amerikaanse vogels te schrijven.

Volgens J.M. Forshaw bestaan er slechts twee soorten met enkele ondersoorten.

De **Zwartkop caïque**: *Pionites melanocephala* met 2 ondersoorten.

De **Witbuik caïque**: *Pionites leucogaster* met 3 ondersoorten.

De Zwartkop caïque vindt zijn oorsprong in Venezuela, Noord Columbia, Peru, Suriname en wat minder in Brazilië.

De Witbuik caïque zoekt de nog wat warmere streken op, vandaar dat deze in bovengenoemde landen minder voorkomen, ze moeten gezocht worden in de buurt van de evenaar, dus het amazone gebied.

Beschrijving

De caiques worden ingedeeld bij de papagaaien.

Van de familie caiques zijn naar mijn idee de Zwartkop caiques de meest in het oog springende.

De prachtige kleuren en de donkere zeer contrastrijke kleurschakeringen maken deze tot een ware lust voor het oog.

De snavel en poten zijn zwart en de iris, die zich bij opwinding kan vergroten of verkleinen wat van een afstand zeer goed waarneembaar is, is rood.

De bovenkop, tot in de nek, is diepzwart die scherp onderbroken wordt door een fel oranje tot gele kraag.

De teugel, de rug, vleugels en stuit zijn donker groen. De dijen en onderstaartdekveren zijn geel tot oranje. Borst en buik zijn crème-wit waarbij de witte veertjes omzoomd zijn door dof gerafelde randen. Men krijgt de indruk dat de buik dan bedekt is met wol, wat een alleraardigst gezicht is. De onderkant van de staart is dof bruin en de wangen zijn wit. Net als bij een hamster die zijn wangzakken

vol heeft, kunnen de caiques hun wangen ook opblazen, wat erg leuk is om te zien.

Geslachtsverschil

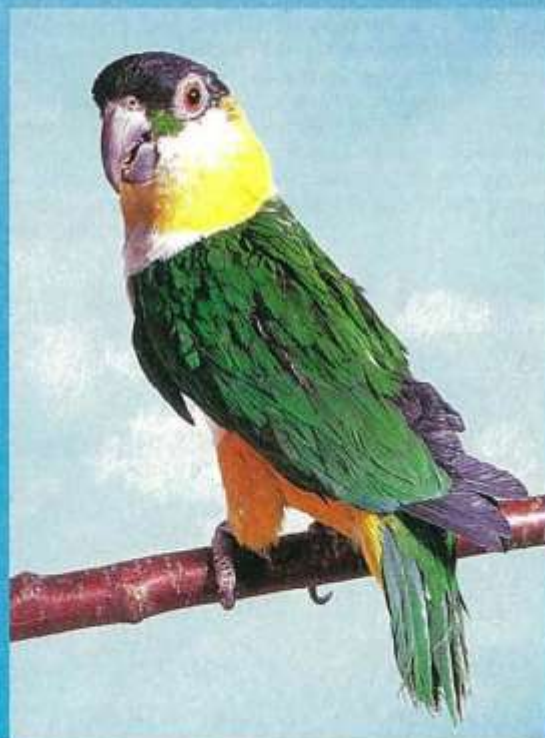
is, zeker voor een leek, moeilijk waarneembaar daar het verenpak volkomen identiek is aan beide sexen.

Een geoefend oog ontdekt dat de mantoch wel wat groter is, maar, men kan zich vergissen, want bij opwinding kan de pop zich groter voordoen dan ze in werkelijkheid is.

Pionites leucogaster leucogaster / *Pionites leucogaster xanthomeria*

Pionites melanocephala

Gedrag

In het blad Parkietensociëteit no. 6 van juni 1976 betwijfelt de heer P. van Veen in zijn artikel de intelligentie van deze vogels. Wel, hier ben ik het helemaal mee eens want bij mij ontstaat ook niet de indruk dat deze dieren intelligent zijn, wel dat ze erg aanhankelijk kunnen worden.

Het zijn bijzonder lieve dieren, ze doen alles samen: eten en drinken gelijktijdig, slapen samen, zitten altijd naast elkaar op de zitstokken, klimmen gezamenlijk langs het gaas en als ze schreeuwen doen ze dat luid en duidelijk en ook weer gezamenlijk. Hun band met de verzorger kan bijzonder goed worden genoemd, bij mij eten ze uit de hand.

Dat ze tam kunnen worden is een bijzonder veilig idee, gezien hun nogal indrukwekkende snavel. Op de grond komen ze zelden. Ze lopen of klauteren net zo gemakkelijk langs het plafondgaas als op de grond.

Hun nogal gedrongen gestalte verraadt **niet** hun wendbaarheid tijdens het vliegen, waarbij het dus oppassen geblijven is bij het uitvangen. Tijdens hun vlucht kunnen ze bijna haakse bochten maken of laten ze zich pardoes op de grond vallen.

Evenals mevr. Spenklink van Schaik schrijft in haar bijzonder nuttig boekwerk 'Kunt u mij kweken', bevestig ik haar waarnemingen dat de caiques eenmaal op hun rug liggend op de grond, met hun poten, ook naar opzij, slaan naar alles wat in de buurt komt. Gerust kan gezegd worden dat deze bokkers zich met 'hand en tand' verdedigen.

Huisvesting

Mijn Zwartkop en Witbuik caiques zijn naast elkaar gehuisvest. Hun nachthokken zijn in het verlengde van hun rennen geplaatst, die respectievelijk een lengte hebben van 2 en 3 meter met een hoogte van

2,20 m en een breedte van 1,10 m.

De nachthokken zijn niet verwarmd, ook niet in de winter. Een klein 2 watts lampje zorgt voor een schemerverlichting in de hokken waardoor deze vogels zich 's nachts, wanneer er katten of andere ongewenste bezoekers zich in de buurt bevinden, zich kunnen oriënteren en zich veel rustiger gedragen.

Slapen doen ze altijd in hun broedblok, welke dan ook **altijd** aanwezig moet zijn.

Of ze een natuurblok prefereren betwijfel ik. Mijn paartje Zwartkop caiques broeden in een getimmerd vierkant blok en de Witbuiks in een natuurblok van berkehout.

Zitstokken en hout om aan te knagen moet veelvuldig aanwezig zijn, want bij een tekort aan knaaghout resulteert dat in een ravage in de volière wanneer deze uit hout zou zijn opgetrokken.

Heel frappant is dat van hun slaapproedblokken geen stukje wordt afgebeten.

Broedresultaten:

De weinige broedresultaten die bekend zijn gaven mij toch wel een aansporing, me bijzonder intensief met deze vogels bezig te houden. Dit resulteerde in een broedsel van de Zwartkop caiques en een van de Witbuik caiques.

Van de Zwartkoppen kreeg ik één jong en het legsel van de Witbuiken was onbevruucht, wat ik toewijs aan de man, die waarschijnlijk te jong is. In het 5e jaar zijn ze pas broedrijp, waarbij bekend is dat ze tenminste 40 jaar oud kunnen worden.

Hun broedrust komt pas op gang wanneer het warme weer in aantocht is en dat is meestal pas eind mei.

Een of andere vorm van een paringsbaits heb ik nooit waargenomen. Het betreden (de paring) is vaak en langdurig. De eieren zijn wit en hebben

een afmeting van 32,0 x 25,0 mm (3x) van de Zwartkop caiques; en 31,4 x 24,8 mm (3x) van de Witbuik caiques. Het broeden heeft 26 dagen geduurd. Bij het uitkomen zijn de jongen met wit dons bedekt. Deze voor mij, toch nog onverwachte broed, bracht mij in de verlegenheid wat betreft de ringen.

Welwillend werd door de vogelvereniging de 'Goudvink' haast gezet achter de spoedbestelling van extra ringen, welke ik net op tijd binnen kreeg.

Verengroei begint pas na 25 dagen en na + 17 dagen gaan de ogen open. De jongen verlaten het nest na ruim 70 dagen. De te gebruiken ringmaat is 7 mm.

Voeding

Hun normale voeding bestaat uit een mengsel van 60% zonnepitten, 10% haver, 10% witzaad, 10% paddi, 8% boekweit en de rest hennep. Daarnaast krijgen ze 1x per week gekiemd zaad van zonnepitten, boekweit en hennep.

Een halve sinaasappel en een stukje oud brood krijgen ze om de dag. Verder verstrek ik hun regelmatig groenvoer zoals sla, andijvie, bloemkool en spinaziebladen.

Waar ze bijzonder op gesteld zijn is groene en rode paprika, deze bijzonder vitaminerijke vrucht krijgen ze aan stukjes gesneden 2x per maand. U ziet wel, kieskeurig zijn mijn caiques niet.

Literatuur:

J.L. Spenklink van Schaik: Kunt u mij kweken.
J.M. Forshaw: Parrots of the world.

Tekst en zw/w foto's: R.L. Karssen
Kleurenfoto's: Horst Müller

waterslager

Er is in de loop van de jaren al heel wat over de waterslager geschreven. Het boekje van onze nestor de heer M. van Woezik maakt daarvan deel uit en in dat boekje, dat tevens als lesboek bij de opleiding van zangkeurmeester dient, staat niet alleen alles over de verzorging van de vogels maar ook een uitvoerige beschrijving van de diverse toeren. Van Woezik geeft in zijn werkje goed weer hoe de toeren van onze waterslager gebracht dienen te worden. Voor diegene die dat nog niet weten, onder toeren verstaat de zangkeur de afzonderlijke noem het maar melodietjes. In de praktijk is het echter wel zo, dat er een verscheidenheid aan zangvormen is en daarom wil ik daar eens op ingaan.

Alleen al in de hoofdtoer KLOKKENDE WATERSLAG kennen we veel verschillende vormen tengevolge van het gebruik van verschillende klinkers en medeklinkers. Denk bijvoorbeeld maar aan BL, KL, GL met op de achtergrond al of niet een i. Dit zelfde speelt ook met de klinkers U, OE, OO en O. Dit zijn dan de goede vormen. De vlakke en de vormen van mindere waarden komen later aan de orde.

Wordt de toer ineen geslagen of in een golvende vorm gebracht? Langzaam van ritme of in een snelle vorm, soms ook wel in twee vormen. Daarnaast kennen we de metalieke vorm welke vroeger als bellende waterslag werd aangeduid. Bij al deze vormen moet echter het wateraccent overheersen op de grondtoon. Het gevaar is echter wel aanwezig dat bepaalde structuren gaan overheersen. Bij de bellende vorm is dat zonder meer mogelijk. De vogels kunnen deze brengen in veel variaties en soms bijzonder mooi. Door de vele herhalingen van de bellen ontstaat er echter een overheersing ten koste van andere toeren en dat schaadt dan weer de totale indruk van het lied.

Deze afwijkingen komen we ook tegen in de fluitende vorm van de KLOKKENDE WATERSLAG. Die toer wordt dan als het ware geblazen gebracht omdat de vogel bij het inzetten van die toer een niet duidelijk uitgesproken medeklinker op de voorgrond gebruikt. We zouden dat kun-

nen vergelijken met de zachte **g** van onze Limburgers.

Bij het wegvallen van het wateraccent horen we dan ook weer alleen mooie vormen van fluiten dikwijls in variaties en gebogen.

Deze golvende en fluitende vormen zijn mijn inziens veroorzaakt door **kruisingen met de Harzer**.

Als ik de overigens weinige lectuur over de waterslagers doorlees, de beschrijvingen over de vogels van na de eerste wereldoorlog, 1914/1918, en daarbij ook herinner de gesprekken met de oude kwekers, was er ook toen best nogal wat te verbeteren. Hoewel, het was hoofdzakelijk met het binnenlied waarmee de vogels de fout ingingen: een zwiertje, een ophaal, wat spitse fluiten, bellen-toeren of een snettertje. Het waren enorme slagvogels die deels jubelend dan weer weemoedig hun toeren brachten. In hun spontaneiteit vlogen ze dan wel eens uit de rails. Veel van deze toeren heb ik indertijd van de vogels van oude kwekers kunnen aanhoren waarbij dan vaak ook nog werd gezegd dat de waterslagers van de tijd daarvoor nog weer anders waren. Door het veelvuldig bezoek aan oude kwekers heb ik het genoeg gehad om toeren als woeten, soeten, tjonken en zelfs de schokkel vele malen te beluisteren en daarnaast ook de zwieren en ophalen. Het hoorde er toen bij.

Over oude benamingen gesproken, termen zoals kabbelende, borrelende, sproedelende, vallende en spatende waterslag waren uitdrukkingen die moesten aangeven met welke vorm men te maken had. Wat mij wel is bijgebleven is de duidelijkheid waarmee de toeren werden uitgesproken, alles op een rijtje en met een goede tussenruimte. Het ritme was in bepaalde toeren wat snel en spontaan maar helder van structuur en met prima nachtegaalaccent. Als wij de waterslager van nu gaan vergelijken, dan is er hier en daar toch nogal wat mis. Er zijn ongetwijfeld nog wel goede slagvogels te vinden en er wordt in ons land ook erg veel aandacht geschonken aan het zuiver houden van het ras. Het weer invoeren van het nachtegaalaccent op de nieuwe keurlijst kan daaraan veel bijdragen en mogelijk tot verbetering leiden.

Er zijn echter nogal wat vogels, persoonlijk vind ik zelfs te veel vogels, die een lied brengen waarvan de toeren teveel zijn samengesteld en bij het beluisteren daarvan moet je concluderen dat ze noch vlees noch vis zijn. Hoewel diverse van dergelijke toeren niet storend of onmuzikaal klinken zijn ze toch van mindere waarde.

Om er een paar te noemen. Bij overheersing van de grondtoon klokbel,

klokluit. Knorren met wateraccent. Staaltonen met een bijmaak door toevoeging van een verkeerde medeklinker. Tjokbellen en tjokfluiten of gebruik van verkeerde klinker. Daarnaast aaneenliggende toeren waar dan tussen de toonstukken te weinig ruimte is. Te lange toeren zoals bellen en belrol, tjokken en tjokkenrol, fluitenrol. Te weinig volume en dan te weke vogels genoemd.

Naast de positieve factoren heeft de kruising met de harzer ook duidelijk negatieve effecten opgeleverd. De oorzaak is begrijpelijk.

Als we de samenstelling van de harzertoeren onder de loep nemen, komen we diverse vormen tegen die samengesteld ook nog als waarde-toeren aangemerkt werden. De kloekrollen, waterkloeken, waterkloekrol, klingelkloek, klingelknor. Het nevenverschijnsel treedt dan ook op bij het kruisen met zulke vogels. Het is dan ook zaak voor de kweker om te trachten deze samengestelde toervormen uit de vogels te kweken. Ook de klokkende waterslag, de naam zegt al genoeg, moet een geslagen toer zijn met een goede ruimte tussen de slagen. In de tweede vorm, waar de slagen dicht bij elkaar liggen, komt de verwarring. Deze vorm wordt ten onrechte, vooral bij onze zuiderburen, als BOLLENDE waterslag bewaardigd. Het gevolg van de kruising, waardoor de medeklinker zijn kracht verliest en de aanzet van de toer te week wordt. De slag is echter nog wel hoorbaar. Als voorbeeld het volgende:

Als je een emmer water onder een kraan laat vollopen hoor je een helder waterspel. Als je echter, wanneer de emmer half vol is, het water aanmaakt met een bindmiddel en je zet dan weer de kraan open dan is de helderheid van dat waterspel weg. Zo is dan bij de bollende waterslag die slag weg, je hoort geen tongenspel meer en er is geen ruimte tussen de toonstukken. Bij de klokkende waterslag B als aanzet, de L is tongenspel. Bij de bollende waterslag B.H.W. op de OE, U, OO of O als medeklinker. De medeklinkers liggen zeer kort tegen elkaar en zijn nauwelijks hoorbaar. Men zou van een tremulerende watertoer kunnen spreken. Voor veel liefhebbers een onbekende toer waarvan men bovendien ook nogal eens onzeker is

of die wel of niet aanwezig is. Toch is die toer goed te onderkennen. Men hoort een watertoer als klokkende waterslag niet te herkennen omdat er iets aan de toer ontbreekt, hij komt duidelijk vreemd over.

Ik heb diverse malen aan de liefhebbers, bij wiens vogels spontaan de bollende waterslag hoorbaar werd, de vraag gesteld hoe zo'n toer nu bij hun overkwam en of het moeilijk was die als zodanig te herkennen. Het antwoord was altijd dat zij het een vreemde vorm vonden die direct opvalt. Duidelijk anders dus dan de andere watertoeren en goed herkenbaar. Er bestaat tegenwoordig nogal een angstcomplex ten opzichte van de bollende waterslag en veel kwekers worden wit om de neus als de keurmeester een paar punten voor die toer op de keurlijst zet. Ik ben echter van mening dat dit ten onrechte een vooroordeel is tegen deze zeker mooie en imponerende watertoer.

In het verleden waren er twee typen waterslagers, één met de hoofdtoer klokkende waterslag en het tweede type met de bollende waterslag als hoofdtoer. Zelf heb ik een kweker gekend die een stam waterslagers had welke de hoofdtoer bollende waterslag bezet en nooit heb ik van die vogels de klokkende waterslag gehoord. Men wilde echter van twee walletjes eten door de bollende in de klokkende waterslagvogels te kweken en zodoende op de wedstrijden meer punten te vergaren. Dit was echter wel een misrekening omdat het ten koste ging van de klokkende waterslag. Toen moest de bollende waterslag er maar gauw uitgekweekt worden, nou dat is dan prachtig gelukt en staat de bollende waterslag als het ware in het verdomboekje. Hij werd betiteld als een slechte vorm van de klokkende waterslag. Men ging zelfs zover dat de toer bij een keuring niet werd bewaardigd. Later heeft men toch wel ingezien dat dit niet juist was zodat bij het nu aanwezig zijn van deze toer deze weer wordt gewaardeerd. Het complex, de angst voor de bollende waterslag blijft.

Veel toeren zijn op deze manier al verdwenen omdat men meende dat ze schadelijk zijn voor de hoofdtoeren. Ik denk hierbij aan de mooie

woeten, een gebogen fluitvorm, die vragend werd gebracht en bij de nachtegaal nog te horen is. Ook de soeten, tonken en schokkel zijn uit onze vogels verdwenen omdat veelal de angst bestond dat dergelijke toeren de waterslag zouden schaden. Er zit overigens wel een kern van waarheid in. Het is namelijk zo dat iedere toer of meerdere toeren die gaat of gaan overheersen ten koste komt van andere toeren. Als men teveel op de hoofdtoer speelt gaat dat ten koste van het binnenlied. Of men heeft een klokkende waterslag van 9 of 10 punten en de rollende waterslag is weg. Het is dan ook zaak voor de kweker om de vinger aan de pols te houden en bij de kweek trachten evenwicht in het geheel te brengen. Vandaar dat het zo belangrijk is om in het kweekboek aantekeningen te maken niet alleen van het aantal behaalde punten maar ook op welke toeren de vogel het beste is en uit welke poppen dit komt. Hierdoor verkrijgt men een totaal beeld; hoe vererven de mannen en hoeveel invloed hebben de poppen daarin. Bij het verminderen van kwaliteit van de toer of het geheel verdwijnen daarvan, kan men via de poppen deze weer terughalen of verbeteren. Men is dikwijls te snel geneigd om bij het terugvallen van een bepaalde toer direct maar weer andere mannen aan te kopen zonder zich af te vragen of de zangstructuur van die nieuwe mannen wel in de zanglijn past. De gevolgen zijn dan soms dat een hele stam vogels, waaraan jaren gewerkt is, naar de knoppen gaat. Meestal krijgt dan ook nog de liefhebber waarvan men de laatste vogels heeft gekocht de schuld.

Als u dan ook vogels aanschaf luister dan eerst goed of de zang wel in uw vogels past. Beter is nog vogels aan te kopen bij kwekers die met hun vogels op eenzelfde lijn zitten. Hiermede voorkomt men teleurstellingen en het risico dat van voren af aan opnieuw begonnen moet worden.

U ziet het, er komt ook bij de kweek van de waterslagers en de harzers nogal wat kijken. Maar, is dat niet juist het boeiende van onze hobby en houdt dat de zaak niet interessant en plezierig? Ik denk van wel en wens u erg veel succes.

Henk Warner

Over bloemen en planten

Bloemenbureau Holland

Tekst: Julia Voskuil

Blik op '82: Floriade jaar

Om met nieuwsgierigheid vervuld te zijn ten aanzien van de 'Floriade '82' behoeft men niet een uitgesproken 'plantengek' te zijn. Alle geledingen van de tuinbouw, zowel de sierteelt als de voedingssectoren, komen in ruime mate aan hun trekken op het 54 ha grote terrein. In de volle grond en onder glas laat Nederland zien wat het aan kennis in huis heeft om kwalitatief hoogstaande producten te kweken. Tussen 8 april en 10 oktober kan iedereen een kijkje nemen in de 'keuken' van de tuinbouw, 186 dagen lang. Daarna is Amsterdam een prachtig park rijker.

Veel water en beslotenheid

Het expositieterrein van de internationale Floriade 82 ligt aan de oevers van de Gaasperplas, die door ontgraving is ontstaan. Het water is in het gehele terrein geïntegreerd, wat het park tot een echt Nederlands buitengebeuren maakt. Volop water- en oeverplanten en langs de Gaasper-

Van de warme kassen is 3.500 m² bestemd voor bloemisterijgewassen

plas zelfs schaars geworden landschapstypen met griend- en rietcultuur. Heerlijk om in die omgeving wat

De hal voor de binnentoonstellingen in aanbouw (sept. '81)

bij te kunnen komen van alles wat er te zien zal zijn. Dat is te veel om op te noemen, maar straks daarover nog wat meer. Hoewel 54 ha een flinke oppervlakte is, kan men deze toch aardig belopen in één dag. De bereikbaarheid is uitstekend: met de metro in 20 minuten vanaf het centraal station (eindstation Gaasperplas ligt tegenover de hoofdingang) en met de eigen auto tot voor de deur via de Gaasperdammerweg, die direct aansluiting heeft op de grote uitvalswegen.

De slingerende paden brengen vervolgens iedereen – met de plattegrond in de hand – vlot naar dat gedeelte wat de hoogste belangstelling scoort. Wie moe is neme het treintje of een elektrisch varend bootje.

Kascultures en tentoonstellingen

Niet ver van de ingang is het grote

De georganiseerde hoveniers (Vereniging T & L) hebben voor een moderne presentatie gekozen, luw gelegen in het vijf jaar oude groen

kassencomplex, waar bloemen en groenten in het voor hun ideale klimaat kunnen groeien. Moderne teelttechnieken helpen de kweker rendabel 'draaien' en wat daaraan te pas komt kunt u precies bekijken. In de nabij gelegen tentoonstellingshal zullen 13 verschillende exposities worden gehouden, waarvan de bolbloemen van 8 t.e.m. 18 april de spits afbijten. Van 20 t.e.m. 31 mei zullen er allerlei bloemisterijgewassen te zien zijn, ongetwijfeld een hoogtepunt. Diverse tentoonstellingen (lilies, Lathyrus, dalia's) die anders elders in den lande worden gehouden zijn in 1982 op de 'Floriade' te zien. Een extra reden om (nog) eens naar ZO-Amsterdam (zegt u maar 'Bijlmer') te komen, zo'n binnententoonstelling.

Hoogtepunten óveral

In kort bestek vertellen wat er zoal te zien is blijft een moeilijke zaak. Wat de één geweldig interesseert zal een ander een zorg zijn. Om u een indruk te geven van de verscheidenheid aan onderwerpen een korte - geenszins volledige - opsomming.

- Koude kassen (vorstvrij te stoken), vooral in het voorjaar aantrekkelijk, bij wat slechter weer
 - Bijentuin, met zichtbaar actieve bijen en drachtplanten rondom
 - Volkstuinen, waarvan een hobbykasje met behulp van zonne-energie wordt verwarmd
 - Heidetuin/coniferentuin/varentuin/bamboes en siergrassen tuin/vastplanten'eiland'/rots-tuin met noord- en oosthelling/voorbeeldtuinen/fruitaanplant/
 - Historie van planten, rondom een decoratieve kas, vlak bij de Gaasperplas
 - Volop aandacht voor rozen, dahlia's, lilies en irissen
- Voor het publiek ruimschoots voorlichting over velerlei onderwerpen (vlugschriften te koop in de tentoonstellingshal), ook mondeling. Bloemschikdemonstraties bijvoorbeeld, waarna u zelf aan de slag kunt. En als u moe mocht worden, dan is daar een van de vele restaurants goed voor.

Onkruiden

P.J. de Penning.

gewone wederik (Lysimachia vulgaris)

Een prachtige plant deze wederik. Vooral als de pyramide vormige, gele bloemtrossen, door de wind heen en weer vliegen! Ook de insecten hebben veel belangstelling voor de bloemen. Die ze dan ook in grote aantallen bezoeken. Het gemakkelijkst is de plant aan de bloemen te herkennen. De vijf meeldraden hebben soms een rode tint.

De wederik is een echte zomerbloeiër, die de schoonheid in de maanden juni, juli en augustus ten toon spreid. De stengels bevatten een geel-bruin gekleurd sap, dat gebruikt kan worden, om stoffen geel te kleuren. Mogelijk is ook het bruine sap uit de wortels te gebruiken.

De bladvorm doet denken aan dat van de wilg. Vermoedelijk komt de Nederlandse naam daarvandaan. Een oud Nederlands woord voor wilg, is: Wede.

De Latijnse naam is ook al zo interessant! Lysimachia komt vermoedelijk van het Griekse Luco en maché. Deze woorden betekenen achter-eenvolgens, opheffen en strijd.

Teneinde dit duidelijker te kunnen verklaren, nu een beetje geschiedenis. Plinius beweerde namelijk dat een opstandig span ossen, niet tot bedaren te brengen was, als er wederik op het juk gelegd werd.

Ook werd bloeiende wederik wel op het tuig van paarden bevestigd om vliegen te verdrijven. De vliegen gaven dan gewillig hun strijd op, zogezegd.

Vulgaris behoeft m.i. geen nadere uitleg. Daar deze naam al veelmaals is uitgelegd.

P. J. De Penning

**Fauna
Metaalwaren b.v.**

Hoofdstraat 138 a, Tel. 04167-74114
Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel

- kunststof bouwpakket, geschikt voor broedkooi, voliëre etc.
- 100 verschillende voorfronten o.a. tentoonstellingsfronten
- voeder- en drinkautomaten en alle verdere benodigdheden

de volière van de maand

De heer A. van Leeuwen, Emmakade 46 in Boskoop is, zoals hij ons schrijft, op zijn 70ste jaar nog volop met zijn vogels bezig en heeft daar aardig wat werk aan. Hij maakt altijd alles zelf en verveelt zich geen moment.

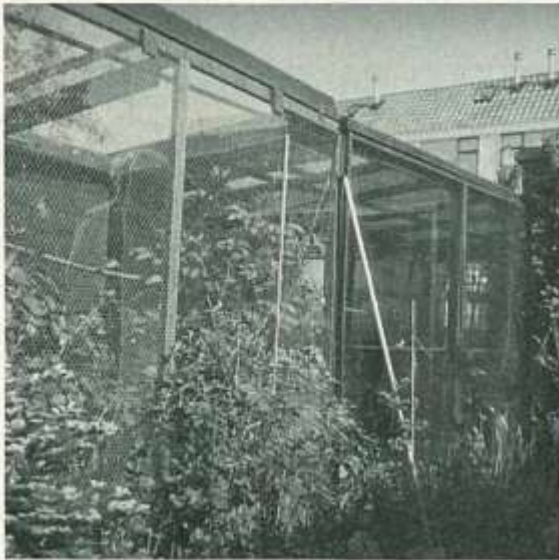
Kijk, en dat is dan precies waar het om gaat. Vogels houden en kweken, met al wat daar bij komt, is een uitstekende vorm van vrijetijdsbesteding. Bovendien, je kunt er gezellig thuis bij blijven en er samen met je naasten

best van genieten. Ondanks alle zorg die elk mens ongetwijfeld heeft, vormen de vogels een duidelijke en plezierige afleiding waardoor men toch wel weer een frisse kijk krijgt op alles wat normaal gesproken de haren tot bergen doet rijzen, en dat is nogal wat tegenwoordig, kunt verkrijgen.

In deze tijd waarin tal van mensen over veel en vaak gedwongen vrije tijd beschikken, is het bedrijven van een hobby als de onze van wezenlijk

belang. Zij die er op uit zijn om op welke manier ook onze hobby te beknotten hebben wat dat betreft een plaat voor de kop. Sorry, dat moesten we even kwijt.

Dan nu de volière van de heer Van Leeuwen. U ziet het op foto 1, een flinke ruimte en goed beplant met voornamelijk vlier en nog wat andere heesters. De lengte van de volière bedraagt 8 meter, de breedte 1,50 en de hoogte 2 meter. Hij is gebouwd

FISH- and BIRDSHOP

„HOLLAND”

ROERMONDSEWEG 66a
6004 AT WEERT - 04950-37211

Regelmatig in voorraad:

- Tropische vogels o.a.: stelia lori, kakatoes, baardparkieten, dufresna astriden, australische prachtvinken en parkieten, alle mutaties agaporniden, papegaaien, dikbek mozambique-sijzen, senegal en oostafrikaanse vogels.
- Zoetwatervissen en planten.
- Zeevissen en lagere dieren uit Hawaii en Philippijnen.

... Wij verzenden door heel Nederland, prijslijst voor de handel op aanvraag.
Donderdagavond koopavond - Lid Dibevo.

Geslachtsbepaling bij vogels

door drs. G. Th. F. Kaal

Het boek „Geslachtsbepaling bij vogels” heeft als doelstelling de liefhebber behulpzaam te zijn bij het bepalen van het geslacht, niet alleen van heel bijzondere vogels als Toekans, Flamingo's, roofvogels of zeldzame papegaaien maar ook van „gewone” kanaries en tropische vogels.

Het boek is gebonden in een luxe band, bevat 156 pagina's, is rijklijst geïllustreerd en is voorzien van prachtige kleurenfoto's. Formaat: 18,5 x 26,5 cm.

Prijs: f. 45,- excl. f. 5,- porto.

Bestellen door overmaking van f. 50,- op giro 461056 t.n.v.

VOGELKLINIEK G. TH. F. KAAL

Kapelweg 58 - 3818 BR Amersfoort - Tel. 033-1 66 16

van houten balkjes steunend op een fundering welke gevormd is door op z'n kant gezette en gedeeltelijk ingegraven tegels. Het houtwerk is bespannen met dubbeltjesgaas. De achterwand en zijwanden zijn met hout en draadglas dichtgemaakt. Ook de voorzijde is voorzien van glas. Bovenop is de voliëre voor een gedeelte afgedekt met p.v.c. golfplaatjes. Aansluitend op de buitenvlucht is er een 3 m lang, 1.50 m breed en 2 m hoog nachthok dat aan de voorzijde is voorzien van aluminium schuiframen. Zie foto 2. Op erg koude dagen kan daarin bijverwarming geschieden door middel van een gaskachelkje. Het is een uitgesproken gezelschapsvolière waarin een 60-tal vogels, wildzang, kanaries en ruim 30 soorten tropen, het best naar de zin hebben. Kweekresultaten zijn minimaal, maar daar heeft Van Leeuwen dan ook zijn zinnen niet op gezet. Als er jongen worden geboren is dat leuk, maar

niet meer dan dat. Hij heeft gewoonweg veel plezier van zijn vogels, ze zijn zijn lust en zijn leven. Nou, beter kan toch niet?

Dan sluiten we deze serie dit jaar af met de voliëre van ons 16-jarige jeugdlid, Tom Koole uit de Burgemeester Hackstraat 19 in het Zeeuwse Wolphaartsdijk. Diens voliëre is 2.60 m lang en breed en gebouwd op een gemetselde fundering. Het geheel is gemaakt van houten deeltjes en de buitenvlucht is bespannen met vierkantsgaas. De hoogte van het aangrenzende binnenvlucht is 2.50 meter, die van de buitenvlucht zelf 2 meter.

Dat binnenvlucht is voorzien van dubbele wanden en is geïsoleerd. Er is electriciteit in aangelegd waarop indien nodig verlichting en verwarming kunnen worden aangesloten. In de buitenvlucht zijn enkele struiken geplaatst en de badplaats is met

wat rotsstenen en kleine plantjes opgesierd. Tom's levende have bestaat uit kanaries, japanse nachtegaal, japanse meeuwen en zwartkopnonnen. De laatsten bezorgden hem al vele best leuke bastaarden. Op de grond vinden de chinese dwergkwartels hun plaatsje. Tom, houdt het vol en zorg goed voor je vogels. Veel succes.

Tot zover dan, wat de voliëres betreft, deze jaargang. Uw interesse voor deze rubriek en uw medewerking daaraan door het inzenden van goede zwart/wit foto's met een zo uitgebreid mogelijke beschrijving, zijn bepalend om ook het volgende jaar daar mee door te gaan. We kunnen nog wel enkele maanden vooruit, maar er is nog voldoende ruimte tot deelname. Wat ons betreft gaan we er mee door. Bent u diezelfde mening toegedaan? Laat u dan iets van u horen?

EDELCHEMIE PANHEEL B.V.
vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX E-3-X,
de beproefde frisse
INSECTENDODENDE verf
voor uw hokken, voliëre,
broednesten, etc.
Het gebruik van insecticide
is 100 x minder.

Bel ons op... telefoon 04747-22 20

Begin nu met de voorbereidingen voor het nieuwe
BROEDSEIZOEN. Geen paniek of schrik meer bij
uw vogels, met een:

Volautomatische Electronische Lichtdimmer
instelbaar tot 30 minuten.

Voor de prijs hoeft u het niet meer te laten. NU:

VOLAUTOMATISCH 1000 watt f. 260,-
HALFAUTOMAAT v.a. 600 watt f. 175,-

Najaarsaanbod Muggenverschrikkers f. 49,50

Demonstraties voor verenigingen en adviezen
worden door ons gegeven op aanvraag.

Handelsonderneming R. NIEMEIJER

Postbus 83 - 2950 AB Alblasterdam - Tel. 01859-3587
Athaaladres: Leeuwerikstraat 16

De galapagosduif

Nesopelia galapogoensis

Inleiding

Tijdens ons bezoek aan de Galapagos hebben wij verscheidene keren de fraaie tortel kunnen bewonderen, maar zo talrijk als zij in de tijd waren dat Darwin deze wonderlijke uit lava

Reeds enkele uren na onze landing op Baltra kregen wij de duifjes in het vizier. Het exemplaar dat zich aan ons voorstelde was zo bedrijvig dat het in 't geheel niet op ons lette. Alles ging zo snel in zijn werk dat ik hem niet goed in de lens kon krijgen, want ze

trippelde doodgevoerd tussen de benen van Siem van het Hart en Piet van Damme door om vervolgens onder een dichte doornstruik te verdwijnen en niet meer tevoorschijn te komen.

Ik hoop u spoedig uitvoerig verslag te doen van al onze belevenissen met de talrijke dieren op de Galapagos, onze ontmoetingen met de indianen van het Amazonegebied en in het regenwoud met de kolibries en tanager's. Alsook over de vele ontberingen die wij ons moesten getroosten om een glimp op te vangen van al het wonderlijke dierenleven dat het nog aanwezige oerwoud voor ons tracht te verbergen.

Vervolgens laat ik graag het woord aan Willy Raemaekers. In 't Eegdekken 22 in het Belgische Geel. Hij is er in geslaagd om al enkele malen met deze interessante duifjes te kweken. Zoals u hiervoor al heeft kunnen lezen, is het rotsachtige laagland nabij de kust het verspreidingsgebied van de Galapagosduif. Ze bewonen uitsluitend de Galapagozeilanden.

opgetrokken archipel bezocht, zijn zij bij lange niet meer. Schuwheid kenden deze sierlijke duifjes in het geheel niet. Darwin behoefde slechts met zijn vinger te wijzen of een duifje nam bezit van deze uitstekende zitplaats. Het is dan ook niet verwonderlijk dat deze tamheid hun bijna fataal is geworden, want voor de schaarse bewoners, piraten en conquistadors, vormden de duifjes een heerlijke afwisseling in het vrij eentonige menu. Gelukkig is er bijtijds een stokje voor gestoken om deze vogels massaal uit te roeien. Nu vormen vooral de ratten en de zwarte katten een ware bedreiging. De Galapagosduif broedt namelijk tussen spleten en rotsformaties op de lavabodem; een plek, die voor deze nietsontzende rovers geen enkel beletsel vormt.

Mijn ervaringen: Eerst en vooral moet ik u vertellen dat het een bijzonder mooi duifje is van ongeveer 18 cm grootte en verassend stemmig van kleur. De doffer is iets groter van postuur dan het duifje. Naar mijn weten zijn er onderling geen uiterlijk geslachtelijke verschillen.

Het kweken van deze duifjes is niet zo simpel als men wel zou denken, ze zijn nogal agressief. Volgens mij is dat de oorzaak dat die gehele voortplanting niet zo gladjes verloopt. U kunt ze wel vrij gemakkelijk in kleine voliè-res houden.

Bij het paren volgt de doffer altijd het duifje. Wanneer deze blijft staan, buigt hij, tot hij met de snavel bijna de grond raakt, zijn veren opzet en zachtjes een ronkend geluid maakt. Dat doet hij verscheidene malen, dan gaat hij in het nestje liggen met iets gespreide staart en rukkende vleugelbewegingen. Daarna voert hij het

duifje, de braakbewegingen worden sneller en tenslotte volgt de paring. De broedduur is 14 à 15 dagen. De jongen blijven ongeveer 17 dagen in het nest. Als ze het nest verlaten zijn ze goed vliegvaardig. De voeding die ik geef is een kanariezaadmengeling met een beetje 'kempzaad' en een toevoeging van wat zachtvoer. Voor groenvoer zijn alle wilde kruiden, zaden en sla een begeerde versnapering.

Zij, die niet over een verwarmd verblijf beschikken, raad ik tenstelligste af om deze parmantige sieraadjes aan te schaffen, want onze winters hoe mild ze ook mogen zijn, overleven zij zeker niet'. Aldus Willy Raemaekers.

Zijn enige wens is deze tak van liefhebberij wat populairder te maken, want niet alle duifjes broeden niet even makkelijk als kippen. Zijn voliè-res worden alle doorgaans door één

paartje duifjes bevolkt. Een onverwarmd gedeelte huisvest zijn grootste collectie, terwijl in het verwarmde gedeelte de tortelduifjes en Galapagosduifjes zijn te vinden. 'Ik zie het liefst dat mijn duifjes haar eigen eieren uitbroeden en de jongen grootbrengen. Daar ben ik van alle duiven lang niet zeker en daarom heb ik wat tortels achter de hand om als de broederij dreigt mis te gaan, deze duifjes de oudertaak te laten overnemen.

Het is niet de bedoeling van me een ongekend aantal jongen op stok te krijgen. Ik ben al blij één koppel groot te brengen. Mijn mede duivenkwekers weten, aldus Willy Raemaekers, dat dit lang niet altijd verwezenlijkt kan worden. Het is wel zeker dat deze sympathieke Kempenaar u veel waardevolle tips gaat verstrekken.

Op glad ijs

In het augustusnummer van Onze Vogels vindt u van de Technische Commissie Tropen een artikel inzake al dan niet bastaarderden met onze vogels. In de 2e kolom, 1e alinea leest u: 'Enkele functionele bastaarden zijn wel gewenst als kweekvogel, zoals bastaarden van japanse meeuw x nonnensoorten dit om de tekening van de japanse meeuw te verbeteren'.

Deze zin is van een dermate simpele eenvoud, de TC Tropen onwaardig. Door de algemeenheid van deze stellingname zullen beginnende meeuwenliefhebbers zeer enthousiast met deze kweek aanvangen, met als gevolg de u en mij bekende teleurstellende opmerkingen op de keurbriefjes zoals: blauwe snavel, mist streep-tekening op de rug, vertoont nonnenkenmerken etc.

Deze fouten kunnen tot in de 4e of 5e generatie zichtbaar blijven. Daarnaast laat de TC Tropen in het midden met welke non dit te bereiken

zou zijn. Zeer zeker van de TC was een wat zorgvuldiger stellingname in het bondsorgaan mij liever geweest. Voor verbetering van de tekening is de non strikt genomen niet meer nodig, getuige de vele goed getekende vogels op de t's.

Ook verbetering van het formaat kan via normale selectie, rechtstreeks uit bestaande zuivere meeuwen, geschieden.

Mocht u zich echter toch tot bastaarden aangetrokken voelen, wat ik mij wel kan voorstellen, want ieder beleeft de hobby op zijn eigen manier en is daar naar mijn overtuiging volkomen vrij in, dan dient u zeer voorzichtig te werk te gaan en zeer selectief te zijn. Hierbij zullen teleurstellingen naast vreugdevolle momenten u niet bespaard worden. De weg zal echter wel lang zijn.

W.A.M. Berns
voorzitter a.i. Japanse Meeuwenclub

nogmaals saffraanvinken

De heer H. versteeg schreef in het meinummer een goed artikel over ongetwijfeld interessante kweek met saffraanvinken.

Het leek mij goed hierop in te haken en speciaal ten aanzien van de Pelzeln's Saffraanvink, omdat het hem nog niet gelukt is jongen op stok te krijgen.

Ik kocht voorjaar 1978 bij de handel een koppel vogels, die mij als argentinse kanaries werden aangeprezen, maar Pelzeln's Saffraanvinken waren. De vogels werden eerst binnen ruim 2 maanden in observatie gehouden, omdat volgens de handelaar ze nog maar net geïmporteerd waren. De vogels waren uitzonderlijk schuw en doken bij het zien van mensen onmiddellijk in een hoekje weg. Buiten een rijk gevarieerd tropenzaad-mengsel kregen ze dagelijks enkele meelwormen, groenvoer en onkruidzaden.

In de zomer 1978 heb ik ze in mijn goed beplante buitenvolière van ca. 15 m² geplaatst bij een niet te groot maar gevarieerd gezelschap, waaronder mexicaanse roodmussen, mozambique sijsjes, diamantduifjes, wevers, edelzangers, japanse meeuwen e.a.

Aan de buitenvolière staat een binnenvolière van ca. 6 m². De vogels kwamen snel in goede conditie maar voor nestbouw toonden ze totaal geen interesse. De rui verliep zonder problemen en ik liet de vogels buiten overwinteren. Ook in 1979 gebeurde er niets, behalve dat de vogels minder schuw werden. Voorjaar 1980

werd de binnen- en buitenvolière voor het broedseizoen in gereedheid gebracht met diverse soorten nestkastjes, mandjes, hokjes al dan niet met brem of sparretakken gecamoufleerd. Nadat diverse vogels o.a. mexicaanse roodmussen al met nestbouw bezig waren, viel mij niets op bij de Pelzeln's. Wel ontdekte ik in een dicht blok met rond vlieggat in de binnenvolière het begin van een nest. Jawel bij nader inzien, de Pelzeln's saffraanvinken waren tot nestbouw overgegaan, waarbij de man de aandacht op zich vestigde door het blok met alle energie te verdedigen en binnen 1 meter geen indringers te dulden, waarbij hij zijn hoge trillende zang vaak liet horen. Het nest werd geheel gebouwd uit sisalvezel ondanks dat mos, katoen, stro, gras etc. beschikbaar was. De nestkom ligt zeer diep en is zeer zorgvuldig gebouwd. Op 7 juni was het zover en het eerste ei was gelegd. Op 10 juni was het broedsel van 4 eitjes compleet en begon de pop te broeden. De man zat in deze periode meestal in de buurt van het nest te zingen, maar broedde zelf niet. Al op 21 juni waren er 2 jongen uit en een dag later nr. 3. Nu brak de spannende periode aan. Zou het lukken!

Als voer gaf ik een in de handel bekend opfokvoer, kleine meelwormen of de eerste dagen in stukjes gesneden, miereneieren, dagelijks bladluizen en halfrijpe gras- en onkruidzaden. Bovendien zag ik vooral de pop de

eerste dagen bijzonder veel insecten bemachtigen, die de volièr binnenkwamen. Beide oudervogels voerden voorbeeldig en de jongen groeiden als kool en na 7 dagen was ik nog net op tijd om te ringen met 2.9 mm.

Op 8 juli, dus na 2 weken, vlogen de vogels al uit en ontwikkelden zich zeer goed. Na 10 dagen begonnen de ouders al aan een nieuw nest en op 24 juli weer compleet 4 eieren en weer na 11 dagen, reeds uit 3 stuks. Ook deze jongen groeiden prima. De jeugdruï werd goed doorgekomen en een jonge vogel scoorde tot mijn genoegen in november 90 punten op onze T.T.

Op dit moment, eind juni 1981 vliegen mijn eerste 4 Pelzeln's Saffraanvinken van het broedseizoen 1981 al weer rond en is intussen het 2e broedsel ook weer gelegd. Ik heb dezelfde methode gevolgd als vorig seizoen, alleen het voerprobleem is dit jaar verlicht door het geven van insecten, die dank zij het dit jaar uitgekomen insectenvangnet voor de auto, op eenvoudige wijze te verkrijgen zijn. Een goede vinding overigens.

Ik hoop de liefhebbers van saffraanvinken enige bruikbare informatie in dit artikel te hebben kunnen geven of anderen een aanzet te hebben gegeven de kweek met deze vogels eens te proberen.

Jan Verstijnen
Mondriaanstraat 6
5143 HE Waalwijk

Heeft u inmiddels deze prachtige NBvV-kalender 1982 al besteld?

Haast u, nog slechts enkelen in voorraad

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 6,50.

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks van het bondsbureau. Voor afdelingen is de inkoopprijs bij 10 of meer exemplaren slechts f 4,50 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324 t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom. Per omgaand ontvangt u het bestelde franco huis.

Inhoudsopgave jaargang 1981

LGEMEEN (in pagina-volgorde)

lecht uitkomen van eieren 9
aad, niet alleen vogelvoeding 30
ikanten 33
vorkondes eigen kweek 37/301
leurafwijkende eur. vogels 39
roeder/zuster liefde 61
oniferen 69
iepvriezers 63
ugd en Vogels 65
raadkorfjes 116
aroteen 117
imertijd 117
onkerstralers 159
eldzaamheid 171/358
iet overhaasten 184
dievogels 230
cho parasieten 231
uni u zingen, zing dan mee 251
iet vier poten 278
ussen twee seizoenen 293
verpeinzingen van een keurmeester
roene inlage tassen pag. 304-305,
les over T.T.'s, ringen etc.
.T.-vogels 308
erzorging T.T.-vogels 310
T.-kool 311
edreigde uitheemse diersoorten 333
ruit 342
leur of kleurstof 355
.O.M. 379
ogeltrek en winterslaap 380
i ademhaling 385
oden van vogels 385
ouden en kweken van tropische vogels 386
/ij krijgen een zee van vrije tijd 405
erzoonlijke ruimte 421
ormonen en hormoonorganen 473
luzen bestrijden 474
e dwergkwee 493
raude 495
weekseizoen '81 521
ogeliefde 530
p glad is 541
otische vogels als huisdieren
7-83-227-384-498
bessijnse astrilde 157-387
gaporniden, mutaties 214*
amazone papegaaien 196
merikaanse konijnenuil 401
ratings'x 53*
aardmannetjes 437*
aardsijs 265*
eo's 372*
ergbekeend 359
ichenowastrilde 390
lauwkeelpijrhura 276
lauwkroontje 66*
lauwgrinsbergpaapje 179
lauwvleugel dwerg pap. 198
loedpapegaaije 67
okmakerie 516*
oemeend 421
ourke parkieten 442
reedkoparend 79
ruinnek musgors 153*
ruinrug godinus 389
ijeneler 253
loemen en planten* 28-77-128-172-220-288-
12-348-396-440-488-536
astaarden 9-357-941
onskampioenschappen 36-436
elangrijke mededelingen 44-46-92-139-185-
32-234-281-283-286-295-318-339-360-379-404-
76-435-449-505-543
oekbespreking 94-142-235-366-414-545
aques 532*
elebes hangparkiet 66
eresamadine 390
ubavinken 397
ennensijs 261*
esmaresvijgparkiet 100*
santantduif 130
santantvink 390-525*
ruppelastrilde, rode 527*
ubbeloogvijgparkiet 104*
unonts beo 372*
ijbowski astrilde 340*
delzanger 129
dwards vijgparkiet 101*
ksterijs 389
isenijs 261*
mins mus 427
uropese kooivogels 126-159-210-267-307-
39-424

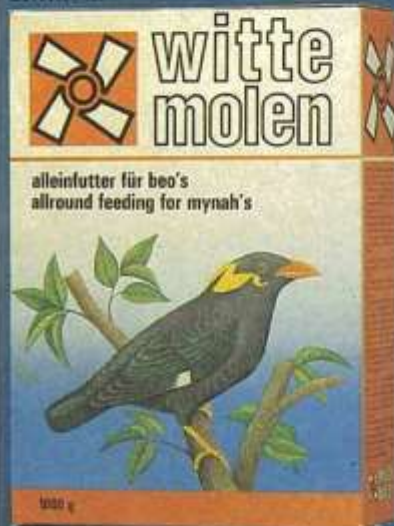
Forpussoorten, allen 196*
Gebilde dwergpapegaai 199*-201
Geelkop amazone 196*
Geelmasker dwergpapegaai 200*-201
Geelstuitedelzanger 129
Glanskraai 333
Gors, grijskop, grijze 72-73*
Goudkop beo 375
Goudtangara 376*
Goudvoorhoofdhang park. 67
Goudvoorhoofdparkiet 340*
Gouldamadine 55*-85-178-391
Groene hangparkiet 67
Groenstuitdwergpapegaai 196*
Groenvleugel koningspark. 484*
Groenwang amazone 32*
Galapagosduif 541
Grondpapegaai 333
Grijskop putter 337*
Grijsrug dwergpapegaai 199*
Grasparkieten 6-63-114-174-330-398-464
Himalaya Boomekater 148*
Hop, Europese 272*
Hoppen 460*
Iris 78
Irislorie 78
Jaarvogels 468*
Japanse kwartel 294
Japanse meeuw 127-300
Japanse nachtegaal 155-388
Javaanse hangparkiet 67
Kaapse papegaai 24*
Kanarievleugelparkiet 325*
Kapuzensijs 264*
Klapekster, kleine 392*
Kolonsewaver 16*
Koningslorie 327*
Koningsparkieten, groenvl. 484*
Konijnenuil 401
Kookaburra 164*
Kopernekduif 130
Kortstaartpapegaai 352*
Kwartelastrilde 341*
Kleurkanaries
Algemeen 18-70-112-219-281-295-296-523-318-
355-403
Blauwe 444-530
Goudsatnet 402
Isabellfactoringen 248*
Mozzieken 343*
Satinet 107
Witte 477*
Zilver satinet 151
Kananiepokken 379
Lammergier 333
Lente papegaaije 65-149*
Leervogels 60*
Loriculesoorten, alle 65*
Lori van de blauwe bergen 208*
Magellaansijs 264*
Meerkoet 421*
Melba astrilde 390-529*
Merel 109
Mexicaanse dwergpapegaai 196*
Mexicaanse sijs 265*
Meijslorie 385*
Molukken kaketeo 257*
Molukse hangparkiet 66
Narinatrogon 5*
Nectarina asiatica 351
Nuttal nachtzwaluw 380
Olijfvink 20*
Oranjeborstvijgparkiet 104*
Oranjevoorhoofdduif 52*
Ornaatliri 120*
Onkruiden
Algemeen 226
Agrimonie 297*
Gewone wedertik 537*
Gidkruid 349*
Graeklokje 221*
Hennoppetel 313*
Klein knopkruid 269*
Kleine brandnetel 489*
Kruidistel 441*
Schijfkamille 29*
Smeerwortel 77*
Vergeet mij niet 125*
Vian leeuwebekje 173*
Parelhalsamadine 11
Patrijs 492*
Pauwen 166*
Pauwentrogon 4*

Pelikaan 122
Peruduidje 158
Perrische roodborst 433*
Philippijnse arend 392*
Philippijnse hangparkiet 65*
Philippijnse kaalkopkraai 376
Purpergranaat astrilde 529*
Pyrrhura, blauwkeel 276
Postaukanaries
Belgische bosu 347
Borbor 219
Crest 8*
Duitse kuif 247
Gibber italicus 116*
Gloster 68*
Japan hoso 203
Lancashire 400*
Norwich 176*
Parijsse frisé 304*
Raza espanola 431
Scotch fancy 467
Zwitserse frisé 517
Regenboogvink 387
Renkoekoek 519
Roestnektimali 428
Rode druppelastrilde 527*
Roodborstaratings 53*
Roodbuikklauwier 244*
Roodneklori 209*
Roodoor buulbuul 436*
Roodsnavelbok 420*
Rosella 155
Saffraanvinken 212*-542
Salvadori vijgparkiet 101*
Scieters dwergpapegaai 190
Sporeneend 389
Steenduil 131
Steenortolan 72*
Suikervogel, roodpoot 513*
Sijzen, alle echte 260*
Tunali, roestnek 428
Toekans 512*
Tokken 420*
Treursijs 264*
Trogons 4*
Veldleeuwerik 245*
Vink 531
Virginiaische boomkwartel 487
Vredesduif 131
Vijgparkieten 100*
Voliere van de maand 34-74-116-181-222-274-
334-394-446-483-538
Watersnip 225*
Wip-poor-wil 380
Witvleugelparkiet 325*
Yarrelsuis 261*
Zebraduidje 131
Zwaan, witte 422
Zwartborstsijs 265*
Zwarte zwaan 13
Zangkanaries 162-207-270-306-383-479-534
Zehravinken 161*
Ziekten 12-84-11-205-270-279-338-398-494

gun uw vogels het beste

Beekorrel

De korrel opgebouwd uit hoogwaardige voedingsstoffen, aangevuld met dierlijke eiwitten.

Al onze "zachtvoeders" zijn wetenschappelijk samengesteld.

Vitaminen, mineralen en sporenelementen, afgestemd op de behoefte van de vogel zijn in de juiste verhoudingen toegevoegd. (Analyse op de verpakking).

Korrelvoer

Geextrudeerde korrel voor merels en lijsterachtigen. Licht verteerbaar zodat de natuurlijke voeding dicht wordt benaderd.

Universeelvoer

Voor insecten en vruchteneters. Geeft kleur, glans en gezang aan Uw vogels.

Wimo-eivoer

Zo uit het pak in de bak (verpakking 1/2, 1 en 2 1/2 kg.)

Gemengd Vogelgrit

Moulin-Mouette bevat het bekende oesterschelpengrit. Noordzeegrit, roodsteen, kalksteen, houtskool, kalkaardig zeewier en maackiezels.

Alleenvertegenwoordiging:
ALLESTERIN B.V.
Moleneind 2
Telefoon 04165-1433
4268 GD Meeuwen N.B.